

Cliëntenraad Participatiewet

Agenda vergadering van 15 april 2024

Gemeentehuis Laarbeek, B&W-kamer

1	Opening	13.30
2	Participatiewet	
2.1	Ervaringen leden Cliëntenraad	13.35
2.2	Voortgang	13.45
	- Beleidsplan sociaal domein: verslag plenaire bijeenkomst + uitvoeringsagenda (L. Heesakkers). - Beleidsagenda 2024: nog niet klaar.	
	Doel: kennis nemen.	
3	Mededelingen	13.55
	- Maandoverzichten Senzer en Laarbeek, zie bijlagen 3.1 en 3.2 (niet geprint). - Nog duurdere benzine (...) - artikel Eindhovens Dagblad 20-02-2024, zie bijlage 3.3. - Handhavingsbeleid Senzer 2024 en verder, zie bijlagen 3.4-1 en 3.4.-2. - Advies Regionale Cliëntenraad kwijtschelding belastingen milieustraat, zie bijlage 3.5. - Beleidsplan Integrale schuldhulpverlening, zie bijlagen 3.6-1 en 3.6-2. - Advies lokale aanpak schuldhulpverlening, zie bijlage 3.7. - Notulen vergadering Regionale Cliëntenraad 05-03-2024, zie bijlage 3.8 (niet geprint). - Koersupdate sociaal domein GR Peelgemeenten, zie bijlagen 3.9 en 3.10 (niet geprint).	
	Toelichting: deze toolkit is vooral bedoeld om de gemeenten handvatten te geven om het gesprek te voeren over normaliseren, met partners, maar ook met inwoners. Het is dus geen kant en klaar pakket: de gemeente zal het aanpassen aan de behoefte en de timing. De materialen achter de linkjes in bijlage 3.9 vormen samen bijlage 3.10.	
	Doel: kennis nemen.	
4	Nieuwe Adviesraad Sociaal Domein	14.30
	In 2026 heeft de gemeente Laarbeek een nieuwe Adviesraad Sociaal Domein. Hoe ziet u die raad voor u? In bijlage 4.1: een vooruitblik (van de Koepel Adviesraden Sociaal Domein) op de participatiesamenleving die zij voorziet. Onze vragen aan u: 1. Herkent u deze punten? 2. Zo ja, wat moet daar dan de reactie op zijn (voor de nieuwe Adviesraad)? Doel: informatie en meningen uitwisselen. De voorzitter van de Adviesraad Sociaal Domein is als toehoorder aanwezig.	

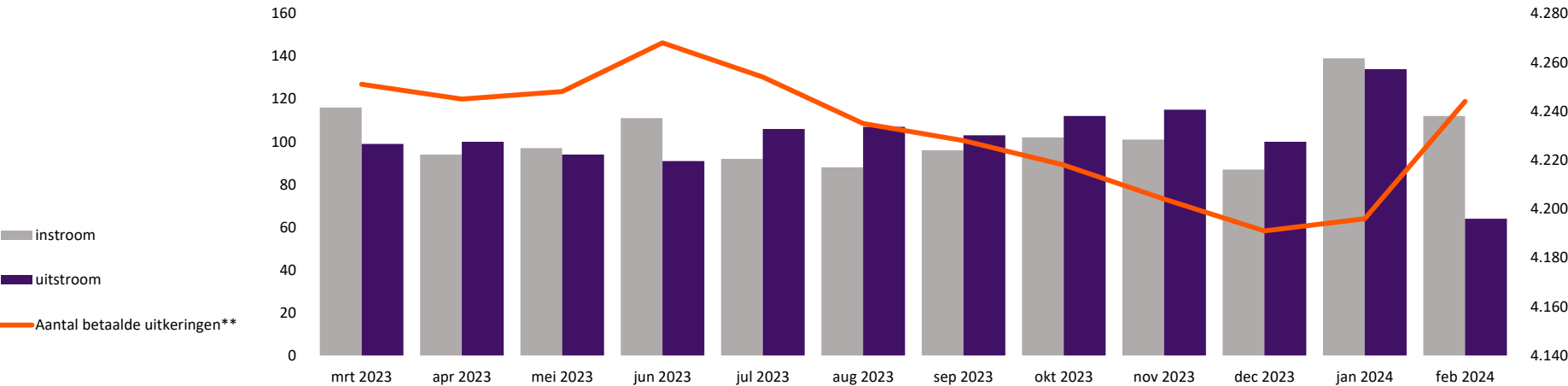
5 Verslag	15.00
Zie bijlage 5.1.	
Doel: vaststellen.	
6 Komende vergaderingen	15.05
- vergadering Cliëntenraad 13-05-2024: ? - vergadering Regionale Cliëntenraad 2024. - gemeente Laarbeek: Commissie Sociale & Algemene Zaken (24-04-2024) en raad (25-04-2024).	
7 Rondvraag, evaluatie en sluiting	15.10

Maandoverzicht

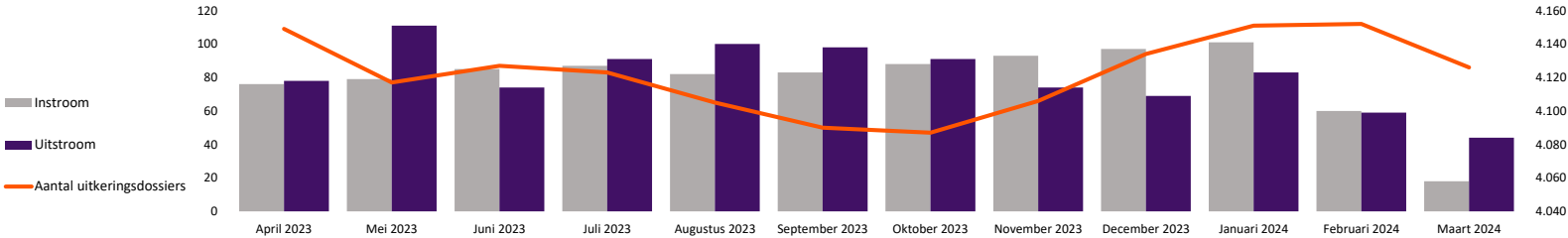
Volume BUIG Helmond - De Peel	mrt 2023	apr 2023	mei 2023	jun 2023	jul 2023	aug 2023	sep 2023	okt 2023	nov 2023	dec 2023	jan 2024	feb 2024	totaal 12 mnd
instroom	116	94	97	111	92	88	96	102	101	87	139	112	1.235
uitstroom	99	100	94	91	106	107	103	112	115	100	134	64	1.225
Aantal betaalde uitkeringen**	4.251	4.245	4.248	4.268	4.254	4.235	4.228	4.218	4.204	4.191	4.196	4.244	
Aantal personen*	5.017	5.006	5.005	5.031	5.015	4.992	4.987	4.980	4.956	4.951	4.919	5.005	

* Aantal personen met een uitkering (inclusief partners)
** CBS-cijfers | Bijstandsuitkeringenstatistiek

Financiën	jan 2024	feb 2024
Rijksbijdrage cumulatief	6.959.613	13.919.226
Uitgaven LKS cumulatief	760.080	1.529.367
Netto uitgaven cumulatief	5.490.445	11.196.703
Saldo incl LKS cumulatief	709.088	1.193.156
% tov Rijksbijdrage	0,8%	1,4%

Senzer	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024	totaal
Instroom	76	79	85	87	82	83	88	93	97	101	60	18	949
Uitstroom	78	111	74	91	100	98	91	74	69	83	59	44	972
Aantal uitkeringsdossiers	4.149	4.117	4.127	4.123	4.105	4.090	4.087	4.106	4.134	4.151	4.152	4.126	
Aantal personen	4.900	4.860	4.878	4.873	4.859	4.838	4.836	4.855	4.892	4.903	4.904	4.876	

Leeftijdscategorie	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024
0-26	503	490	498	500	497	492	492	504	522	525	527	512
27-49	1.756	1.751	1.754	1.755	1.749	1.744	1.742	1.753	1.766	1.769	1.763	1.753
50+	1.890	1.876	1.875	1.868	1.859	1.854	1.853	1.849	1.846	1.857	1.862	1.861

Leefvorm	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024
Alleenstaande	2.751	2.726	2.730	2.731	2.705	2.703	2.696	2.713	2.729	2.751	2.758	2.736
Alleenstaande ouder	650	651	649	646	650	644	648	648	651	652	648	647
Samenwonend/Gehuwd	748	740	748	746	750	743	743	745	754	748	746	743

Statushouders	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024
Aantal uitkeringsdossiers	434	438	445	451	453	458	470	494	518	525	531	526

Parttime inkomsten werk	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024
Aantal uitkeringsdossiers met parttime werk	324	320	318	315	318	319	314	320	320	330	333	345

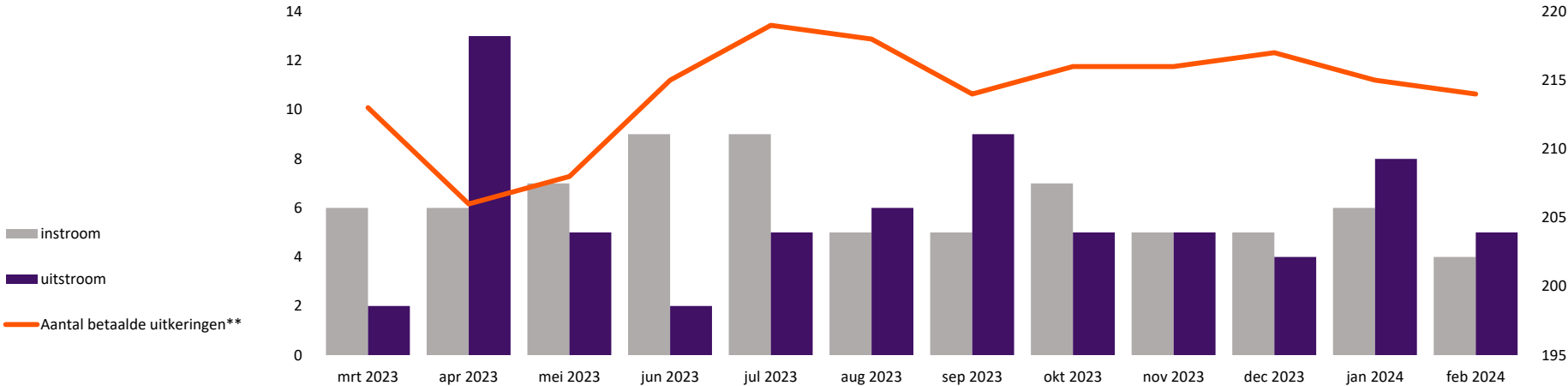
Reden uitstroom uitkeringsdossiers	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024	totaal
Werk													
Dienstverband met LKS bij reguliere werkgever	1	3	1	1	3	1	2	1	1		3		17
Dienstverband met LKS bij werkgever Senzer	2	5		2	1	1	3		2	4	4	1	25
Dienstverband zonder LKS bij reguliere werkgever	19	31	19	21	15	25	24	19	11	17	9	6	216
Start als zelfstandige	1	1	1	2	1	2	4	2			1		15
Werkaanvaarding													
Andere oorzaak													
Aangaan relatie	2	6	5	5	5	9	7	3	6	6	8	1	63
Ander inkomen/voorliggende voorziening	8	5	1	5	8	4	2	7	1	5		2	48
Andere oorzaak	5	7	8	7	8	7	5	5	9	9	5	3	78
Beeindiging op eigen verzoek	5	1	4	3	4	8	4	9		4	3	2	47
Bereiken AOW-gerechtigde leeftijd	11	26	7	12	12	10	6	9	8			9	110
Dakloosheid / instroom instelling	9	4	2	7	3	2	2	1	3	4	1	2	40
Detentie	1	2	3		4	1	4	2	1	2	1		21
Einde relatie	2	4	3	3	3	2	1	1		6	2		27
Normwijziging bereiken 21ste levensjaar	1	4	3	2	3	3	5	2	3	8	5	3	42
Oorzaak bij (bijstands)partner	1						1	1					3
Overlijden		1	2	6	2	4	2	1	5	4	2	3	32
Verhuizing binnen Senzer regio	3	2		2	5	5	5	5	3	5	5	3	43
Verhuizing naar buiten Senzer regio	3	6	9	8	7	7	9	4	9	7	7	8	84
Vermogen				1	1			1	1	1			5
Handhaving													
Geconstateerde fraude na handhaving	1			1			1						3
Niet voldoen aan verplichtingen doelmatigheid													
Niet voldoen aan verplichtingen rechtmatigheid	3	3	6	3	4	3	4	1	6	1	3	1	38
Studie													
Aanvang studie					11	4							15
Eindtotaal	78	111	74	91	100	98	91	74	69	83	59	44	972

Maandoverzicht Laarbeek

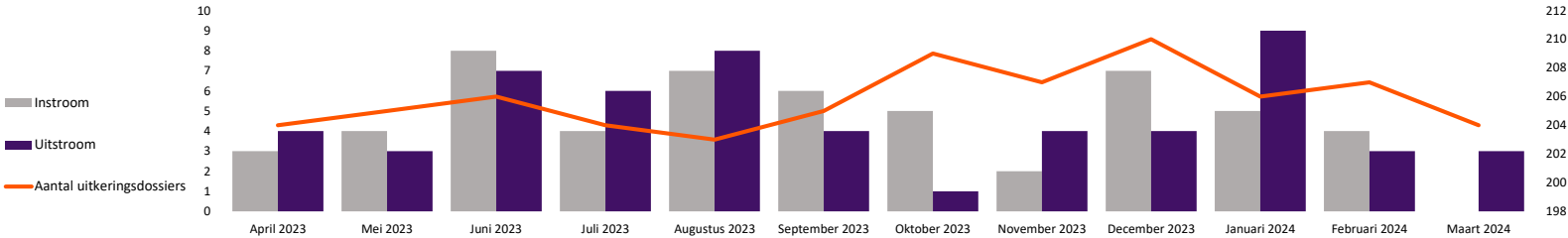
Volume BUIG Laarbeek (1659)	mrt 2023	apr 2023	mei 2023	jun 2023	jul 2023	aug 2023	sep 2023	okt 2023	nov 2023	dec 2023	jan 2024	feb 2024	totaal 12 mnd
instroom	6	6	7	9	9	5	5	7	5	5	6	4	74
uitstroom	2	13	5	2	5	6	9	5	5	4	8	5	69
Aantal betaalde uitkeringen**	213	206	208	215	219	218	214	216	216	217	215	214	
Aantal personen*	262	254	255	264	269	268	264	268	267	270	265	267	

* Aantal personen met een uitkering (inclusief partners)
 ** CBS-cijfers | Bijstandsuitkeringenstatistiek

Financiën	jan 2024	feb 2024
Rijksbijdrage cumulatief	338.853	677.705
Uitgaven LKS cumulatief	49.337	99.089
Netto uitgaven cumulatief	249.980	549.076
Saldo incl LKS cumulatief	39.536	29.540
% tov Rijksbijdrage	1,0%	0,7%

Gemeente Laarbeek	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024	totaal
Instroom	3	4	8	4	7	6	5	2	7	5	4		55
Uitstroom	4	3	7	6	8	4	1	4	4	9	3	3	56
Aantal uitkeringsdossiers	204	205	206	204	203	205	209	207	210	206	207	204	
Aantal personen	251	252	256	251	251	254	260	258	262	258	260	257	

Leeftijdscategorie	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024
0-26	18	18	20	19	18	19	21	21	22	22	22	21
27-49	104	105	105	103	104	106	107	108	108	104	105	103
50+	82	82	81	82	81	80	81	78	80	80	80	80

Leefvorm	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024
Alleenstaande	123	123	124	125	124	126	127	126	128	125	125	123
Alleenstaande ouder	34	35	32	32	31	30	31	30	30	29	29	28
Samenwonend/Gehuwd	47	47	50	47	48	49	51	51	52	52	53	53

Statushouders	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024
Aantal uitkeringsdossiers	34	34	37	37	39	41	44	46	48	46	46	46

Parttime inkomsten werk	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024
Aantal uitkeringsdossiers met parttime werk	18	19	15	15	17	18	18	17	16	16	16	15

Reden uitstroom uitkeringsdossiers	April 2023	Mei 2023	Juni 2023	Juli 2023	Augustus 2023	September 2023	Oktober 2023	November 2023	December 2023	Januari 2024	Februari 2024	Maart 2024	totaal
Werk													
Dienstverband met LKS bij reguliere werkgever					1								1
Dienstverband met LKS bij werkgever Senzer				1									1
Dienstverband zonder LKS bij reguliere werkgever	3		3	1		1	1	1		1		2	13
Start als zelfstandige													
Werkaanvaarding													
Andere oorzaak													
Aangaan relatie					1			1			1		3
Ander inkomen/voorzorgende voorziening				1									1
Andere oorzaak			1		1	1			1		1		5
Beeindiging op eigen verzoek	1		1										2
Bereiken AOW-gerechtigde leeftijd		3				2		1	1				7
Dakloosheid / instroom instelling													
Detentie					1								1
Einde relatie				2									2
Normwijziging bereiken 21ste levensjaar				1					1	2			4
Oorzaak bij (bijstands)partner													
Overlijden			1				1			2			4
Verhuizing binnen Senzer regio					1	1			1	3	1		8
Verhuizing naar buiten Senzer regio			1							1		1	3
Vermogen													
Handhaving													
Geconstateerde fraude na handhaving													
Niet voldoen aan verplichtingen doelmatigheid													
Niet voldoen aan verplichtingen rechtmatigheid					1								1
Eindtotaal													
	4	3	7	6	8	4	1	4	4	9	3	3	56

Lang niet iedereen die veel geld kwijt is aan een benzineauto, heeft genoeg buffer om over te stappen op elektrisch.

Nog duurdere benzine brengt mogelijk meer dan tweehonderd huishoudens in Laarbeek in de problemen

Mocht de prijs van een liter benzine doorstijgen naar €2,47, dan komen 250 huishoudens in de gemeente Laarbeek mogelijk in de financiële problemen. Zij zijn in dat scenario een onverantwoord groot deel van hun inkomen kwijt aan brandstofkosten, blijkt uit berekeningen van deze site op basis van cijfers van onderzoeksbureau TNO.

Martijn Klerks 20-02-24, 05:58

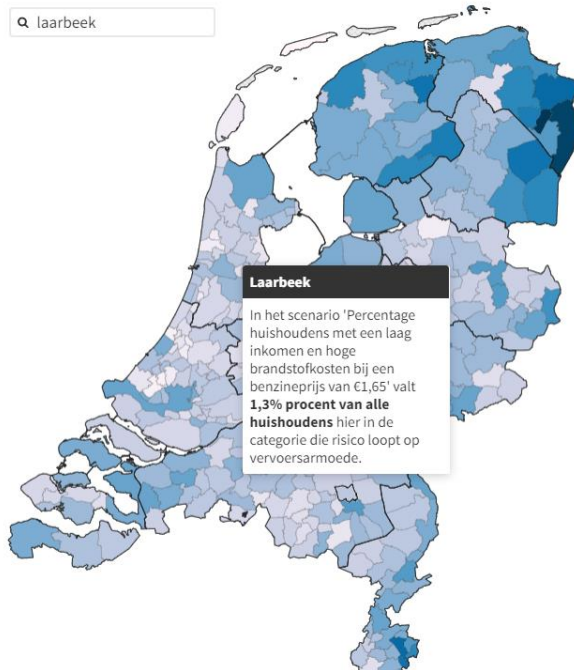
Een deel van die groep — 245 huishoudens — woont bovendien zo ver van een treinstation dat ze eigenlijk geen redelijk alternatief hebben voor de auto, blijkt uit diezelfde TNO-cijfers. Om met de trein te kunnen, moeten de leden van deze huishoudens meer dan een kwartier met het openbaar vervoer reizen voordat ze in de buurt van een station komen.

TNO waarschuwde afgelopen week al dat [honderdduizenden huishoudens](#) in de risicogroep vallen voor 'vervoersarmoede'. Die huishoudens, vaak zijn het eenoudergezinnen, rijden jaarlijks meer dan 20.000 kilometer, bij een inkomen van 2000 euro (alleenstaanden) tot 2600 euro (samenwoners) per maand. Dat betekent dat ze bij stijgende brandstofprijzen een achtste van hun inkomen aan vervoer kwijt zijn.

Lage vermogens in Laarbeek

Voor een deel van de huishoudens met dreigende 'vervoersarmoede' hoeven een laag inkomen en de afhankelijkheid van de auto geen probleem te zijn: ze kunnen in de komende jaren een stekkerauto kopen en zijn van de schommelingen in de benzineprijs af. Vanaf 2030 mogen 'fossiele' auto's bovendien [niet meer worden verkocht](#). Maar lang niet iedereen kan zich zo'n vernieuwing veroorloven: van de noodgedwongen tot hun auto veroordeelde huishoudens in Laarbeek met een laag inkomen hebben er 220 minder dan 40.000 euro aan spaargeld — en daarmee niet genoeg om een elektrische auto te kopen en nog genoeg geld over te houden voor incidentele tegenvallers.

De tekst gaat verder onder het kaartje

Maandag lag de adviesprijs voor een liter benzine op €2,17, drie dubbeltjes lager dus dan in het bovenstaande scenario. Maar die prijs kan stijgen, waarschuwt TNO-onderzoeker Peter Mulder, „bijvoorbeeld door milieubelastingen". Mulder en zijn collega's hebben ook onderzocht hoeveel huishoudens in de problemen komen als de benzineprijs juist daalt tot €1,47, ongeveer het niveau dus van voor de coronacrisis.

Gevolgen lage benzineprijs in Laarbeek

In dat geval zijn er in Laarbeek 130 huishoudens met een laag inkomen en hoge brandstofkosten, waarvan er 126 geen redelijk ov-alternatief hebben. Die groep telt op zijn beurt 111 huishoudens die niet genoeg spaargeld hebben om over te stappen op een elektrische auto.

Het collectief verlagen van de accijnzen, zoals het kabinet tussen april 2022 en medio 2023 heeft gedaan, is een te grove maatregel om vervoersarmoede tegen te gaan, concluderen de TNO-onderzoekers.

Tegelijkertijd moet iedereen worden meegenomen in de vergroening van vervoer van A naar B. In steden, waar de meeste risicohuishoudens wonen, kan het helpen om het openbaar vervoer uit te breiden, zodat meer mensen binnen een kwartier van een treinstation komen te wonen, suggereert TNO. Ook zou het een oplossing kunnen zijn om waar al openbaar vervoer is, meer huizen te bouwen voor mensen met een laag inkomen. Nu worden daar, omdat de grond juist dóór het ov vrij duur is, relatief dure huizen gebouwd.

TNO rekent voor het onderzoek met CBS-cijfers over 2019, omdat in de jaren erna corona het beeld vertekende, en er voor 2023 simpelweg nog geen cijfers zijn. Op basis van het percentage huishoudens in de risicogroep en het aantal huishoudens in 2023 heeft deze site vervolgens het aantal potentiële risicohuishoudens anno nu uitgerekend.

agendapunt 4

Handhavingsbeleid Senzer 2024 en verder

www.senzer.nl

Inhoud

Inleiding.....	3
Visie	3
Uitgangspunten dienstverlening	4
Handhaving.....	4
De omgekeerde toets	5
Communicatie	6
Handhaving in de praktijk.....	6
Opzet versus vergissing	8
Van opzet naar fraude – inzet sociale recherche	9
Spreekkamergesprek/ verhoor	10
Afstemmen van bijstand als gevolg van fraude	11
Nazorg klant	11
Nazorg sociale recherche en specialist uitkeringen	12
Voorwaarden.....	12
Monitoring.....	12
Ingangsdatum.....	13

Inleiding

Zullen we beginnen met vragen aan de mensen over wie het gaat: 'Wat is er nodig? Wat wil je doen? En hoe kan ik helpen?'

Door de veranderende tijdgeest en de veranderde doelgroep van de Participatiewet vindt Senzer het, net als de regering belangrijk om scherp te blijven en te werken aan een beleid dat voor iedereen goed werkt, oog heeft voor de menselijke maat, ontvankelijk is en uitgaat van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Uitgangspunt daarbij is dat iemand een uitkering aanvraagt omdat hij die uitkering nodig heeft, niet om daar misbruik van te maken. 'Iemand die een uitkering aanvraagt moet dus met vertrouwen worden bejegend.' Tegelijkertijd moet de maatschappij erop kunnen vertrouwen dat de overheid gelden op een eerlijke en rechtmatige manier verdeelt.

Wantrouwen als uitgangspunt kan ertoe leiden dat onze inwoners op een onprettige manier worden bejegend en zij zich bij voorbaat als fraudeur behandeld voelen; nog voordat er sprake is van het niet nakomen van wet- en regelgeving. Het vertrouwen tussen de inwoners en Senzer vormt de basis voor het handhaven door Senzer, waarin de rechten van een individuele inwoner uiteindelijk het uitgangspunt is. In dit geactualiseerde handavingsbeleid borduren we daarop voort. We zijn ons daarbij bewust van de (tijdelijke) kwetsbare positie waarin de inwoner zich bevindt.

Is er sprake van een onrechtmatige situatie, gekenmerkt door mis- of oneigenlijk gebruik van de bijstand, dan treden we op. We kijken daarbij echter altijd naar de situatie en de omstandigheden waarin iemand zich bevindt ten tijde van de regelovertreding. We onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de situatie ten gunste van eenieder te keren. Verricht iemand bijvoorbeeld zwart werk, dan kijken we niet alleen naar het misbruik van de bijstand maar ook naar de mogelijkheden om het werk om te zetten naar een arbeidsovereenkomst.

Visie

Senzer heeft de volgende opdracht. 'Senzer is er voor iedere inwoner van de gemeente Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren – samen de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel - die het (vanwege een arbeidsbeperking) niet lukt om werk te vinden en/of te behouden of die (nog) niet in eigen inkomen kan voorzien, daarbij hulp nodig heeft en een beroep doet of dreigt te gaan doen op de Participatiewet. Via werk helpen we deze inwoners om mee te doen in de samenleving en zoveel mogelijk zelf in hun bestaan te gaan voorzien. (Positioneringsdocument Senzer).'

De visie van Senzer staat beschreven in organisatieplan 'Samen werken aan een sterker Senzer.' 'Werk staat voorop, zo regulier als mogelijk. We helpen mensen hun arbeidspotentieel te ontdekken en zorgen dat dit wordt benut. Senzer biedt toekomst in werk. We gaan voor het maximaal haalbare.

Dit doen we door

- Het verzorgen van inkomensondersteuning als een middel om het doel te bereiken. Een uitkering biedt mensen financiële zekerheid, veiligheid en daarmee stabiliteit. Een basis, rust en daarmee ruimte voor verdere ontwikkeling. Een voorwaarde om, waar mogelijk, verder te kunnen.
- Het begeleiden naar én bij zo regulier mogelijk en duurzaam werk.

Met onze inkomensondersteuning bieden wij de basis voor levensonderhoud en groei.

Uitgangspunten dienstverlening

- Het klantperspectief is leidend.
- Synergie in de dienstverlening en dus de activiteiten van in- door- en uitstroom is bepalend voor de toegevoegde waarde van Senzer in relatie tot zijn positionering
- We brengen onze dienstverlening, onze werkwijze en de impact hiervan transparant in beeld.
- Innovatie van dienstverlening is een belangrijke drijver voor Senzer en maakt deel uit van ons DNA.

Met dit handhavingsbeleid borduren we voort op de dienstverleningsuitgangspunten van Senzer. Waarbij wij handelen naar de geest van de voorliggende wet- en regelgeving en de beginselen van handhaving maar niet naar de letter van de wet. Handhaving is van ons allemaal!

Preventie

Het doen van goed onderzoek start bij de bijstandsaanvraag. Preventie dient niet alleen om het opsporen van gepland mis-oneigenlijk gebruik van bijstand. Preventie is vooral belangrijk om de inwoner die een aanvraag doet, goed te informeren over de rechten en de plichten die samenhangen met de bijstand. Vooral in het begin is het wenselijk om, naast de doelmatigheid, ook extra aandacht te geven aan de rechtmatigheid. In de eerste periode van bijstand verandert er namelijk veel voor mensen op het gebied van inkomen en komt veel nieuwe informatie op hen af. Dit pleit ervoor om tijdens de aanvraagprocedure en of na vaststelling van het recht op bijstand extra te checken of goed gebruik wordt gemaakt van alle minimaregelingen en beschikbare voorzieningen. Ook kunnen onbedoelde fouten in dit stadium nog sneller worden gecorrigeerd zonder dat er fraude ontstaat. Dat versterkt de preventieve werking. Goede aandacht voorkomt ook dat er op een later moment te veel betaalde bijstand moet worden terugbetaald. Zo wordt ook het opleggen van maatregelen of boetes vermeden die daarmee gemoeid kunnen zijn.

Handhaving

Onder handhaving wordt simpelweg verstaan het toezien of men zich aan de regels houdt en ingrijpen wanneer dit niet zo is. Dit kan op een zeer starre of juist op een dienstverlenende manier. Senzer kiest voor dienstverlenend handhaven.

Vanuit de vraag: 'Wat is er nodig, wat heb jij nodig,' geven wij op de volgende manier vorm aan handhaving.

Bij Senzer staat de mens centraal.

1. Wij geloven dat iedereen een waardevolle bijdrage kan leveren aan de samenleving.
2. Wij willen daarom bijdragen aan de ontwikkeling van onze inwoners en hen ondersteunen in hun zoektocht naar werk dat past bij hun capaciteiten en interesses.
3. Wij willen onze inwoners op een menselijke en respectvolle manier behandelen. Wij houden rekening met de persoonlijke situatie en achtergrond van onze inwoners.
4. Wij streven ernaar om onze inwoners op een laagdrempelige manier te benaderen. Wij willen zorgen voor een persoonlijke en toegankelijke dienstverlening.
5. Wij communiceren professioneel en klantgericht.
6. Wij ons best doen om onze dienstverlening zo begrijpelijk mogelijk te maken.
7. Wij werken met de 'omgekeerde toets'
8. Wij geloven in: 'Hoe kan ik je helpen' maar we zijn niet naïef.
9. Wij starten vanuit vertrouwen maar handhaven op mis- en oneigenlijk gebruik.

10. Wij reageren direct wanneer wij fraude constateren.

Het belangrijkste is de menselijke maat, ofwel met empathie en begrip. Mensen, ook in handhavingssituaties, zo behandelen als je zelf wilt worden behandeld. Daarbij realiseren wij ons dat de inwoner ten opzichte van Senzer zich altijd in een afhankelijkheidssituatie bevindt.

Waar nodig passen we maatwerk toe. Als de inwoner snapt wat er van ze wordt verwacht, als de regelgeving duidelijk is en goed wordt uitgevoerd maar het de inwoner niet lukt om deze goed na te komen, kijken we eerst of en waar de inwoner hulp nodig heeft en of en op welke manier bijstand moet worden afgestemd op de omstandigheden en de persoon. Dat kan ook in positieve zin. Daarnaast moet het voor de inwoner duidelijk zijn dat het al dan niet bewust niet naleven van regelgeving voorspelbare gevolgen heeft of kan hebben.

De omgekeerde toets

Het leveren van maatwerk kan niet leiden tot willekeur. Wij blijven kijken volgens het principe van de omgekeerde toets. Dat begint met eenvoudig kijken wat nodig is en of dat past binnen de grondwaarde van de Participatiewet en andere relevante wetten. Daarbij worden de mogelijke effecten van een besluit in de volle breedte meegewogen. Pas als dat helder is, komt de juridische check. Zo is maatwerk mogelijk zonder dat het tot willekeur leidt. Bovendien is het toetsbaar in bezwaar en beroep en voor de accountant. Daarnaast is het volledig in lijn met de bedoeling van de wetgever en het nieuw geformuleerde evenredigheidsbeginsel waarbij het erom gaat dat een besluit geschikt is voor het doel dat het dient. Daarbij vindt er een evenwichtige belangenafweging plaats.

Ingrijpen

Het uitgangspunt is de vraag: 'Hoe kan ik je helpen' maar we zijn niet naïef. We leggen de nadruk op preventie en voorlichting. We willen mensen duidelijk maken wat de regels zijn en wat de gevolgen zijn van mis- oneigenlijk gebruik. We willen mensen stimuleren om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun financiële situatie. Dit betekent dat er sprake is van een evenwichtige benadering van zowel handhaven als ondersteuning.

We treden altijd op als ons vertrouwen beschaamd wordt of als de afspraken en regels niet nagekomen worden. We onderzoeken of er bewust of onbewust is gehandeld, of het is uit onwil en of onkunde of juist willens en wetens. We spreken mensen aan die frauderen of de spelregels niet nakomen. Wij zijn alert op signalen over onrechtmatigheid en fraude. Zo blijft de bijstand beschikbaar voor mensen die dit het hardst nodig hebben. Bij Senzer staan we voor een eerlijke en rechtvaardige dienstverlening. Hierbij hoort ook het tegengaan van mis- en oneigenlijk van bijstand. Onderzoeken worden ingezet om eventuele fraude op te sporen. Als er fraude wordt geconstateerd, dan wordt daar direct op gereageerd. Daarbij is het uitgangspunt dat het verdergaand verrichten van onderzoek alleen wordt uitgevoerd als er daadwerkelijk een vermoeden bestaat van fraude. Bij deze onderzoeken willen we ook aandacht besteden aan de oorzaken van het geconstateerde misbruik. Als blijkt dat er sprake is van bijvoorbeeld schuldenproblematiek, willen we mensen helpen om deze problemen op te lossen. We willen niet alleen bestraffen maar ook ondersteunen!

In ons handelen gaan we uit van het toepassen van het juiste middel bij het juiste signaal; we handelen dus altijd proportioneel en subsidiair. Handhaving staat daarbij niet op zichzelf; het dient het participeren in de maatschappij of waar mogelijk op de arbeidsmarkt.

Communicatie

Hoe gaan we om met onze inwoner?

Om onze inwoners op een professionele en klantgerichte manier te begeleiden hanteren wij de volgende uitgangspunten, zoals ook weergegeven in de voorgaande passages.

1. Besef. Wij beseffen dat de inwoner zich ten opzichte van ons in een afhankelijkheidspositie bevindt. De inwoner is voor zijn of haar bestaansminimum aangewezen op de dienstverlening van Senzer. Wij realiseren ons dat dit een impact kan hebben op de inwoner.
2. Gespreksvaardig. Wij zijn vaardig in het voeren en leiden van gesprekken met de inwoner. Dat betekent niet alleen het doelgericht ophalen van informatie maar ook luisteren naar de inwoner, samenvatten wat de inwoner zegt en doorvragen. Er is een open en duidelijke communicatie.
3. Respectvolle bejegening: We behandelen de inwoner respectvol en benaderen hem of haar op een positieve manier. We behandelen de inwoner zoals wij zelf ook behandeld willen worden.
4. Transparantie: We zijn open, eerlijk en duidelijk naar de inwoner over wat hij of zij van ons kan verwachten en wat wij van de inwoner verwachten.
5. Laagdrempelig: We maken het voor de inwoner zo makkelijk mogelijk om contact met ons op te nemen en zijn altijd bereikbaar voor vragen.
6. Samenwerking: We werken samen met de inwoner en andere partners om tot een zo optimaal mogelijk resultaat te komen.
7. Informatief. Heeft er bijvoorbeeld heimelijk een onderzoek naar fraude plaatsgevonden, dan wordt de cliënt daarover altijd aantoonbaar geïnformeerd¹.

Wij zijn transparant over ons beleid en onze werkwijze. We willen mensen duidelijk maken waarom we onderzoeken uitvoeren en hoe we omgaan met mis- en oneigenlijk gebruik. Dit kan bijdragen aan het vertrouwen dat mensen in ons hebben en het voorkomen van misbruik. We hanteren de Senzer-communicatiestijl. Dat wil zeggen een positieve en activerende bejegening, rekening houdend met het evenredigheidsbeginsel en gericht op het aangaan van een professionele relatie.

Handhaving in de praktijk

Zoals gezegd: 'Handhaving is van ons allemaal!' Dus niet alleen van de sociaal rechercheur maar ook van de specialist uitkeringen, de participatiecoach etc.

Er is een verschil tussen naleven en handhaven.

De professional ziet er, samen met de inwoner, op toe dat afspraken en plichten door de inwoners worden nagekomen, of wel worden nageleefd. Het kan echter zo zijn dat de afspraken en plichten niet worden nageleefd. De professional blijft alert op signalen die wijzen op het oneigenlijk gebruik en misbruik (willen) maken van bijstand. Dit blijkt bijvoorbeeld uit:

1. Ontvangen van signalen
Denk ook aan anonieme meldingen, signalen van leerwerkinfra, netwerkpartners en geautomatiseerde signalen zoals van het Inlichtingenbureau.
2. (her) Onderzoeken
Individuele onderzoeken waarbij wordt bekeken of de status van de klantsituatie ongewijzigd is.
3. Thema onderzoeken
Wij waken ervoor dat het vaststellen van een thema niet stigmatiserend en profilerend is. Vooraf leggen we duidelijk vast waarom de keuze op een bepaald onderwerp is gevallen.
4. Informatie verkregen tijdens een gesprek met de inwoner.

Mogelijk is handhaven op zijn plaats maar ‘eerst praten en dan pas brieven schrijven.’ Hiermee wordt bedoeld het niet verschuilen achter wetten, regels en correspondentie, maar het aangaan van het gesprek. Soms is het doorverwijzen naar bijvoorbeeld budgetcoaching of schuldhulpverlening beter op zijn plaats dan het inzetten van bestraffende maatregelen.

Ontvangen signalen

1. Signalen die worden opgevangen kunnen wijzen op een verandering in de situatie van de inwoner of diens directe omgeving, voor zover van invloed op de inwoner. Wijzigingen kunnen gerelateerd zijn aan persoonlijke omstandigheden.
2. Signalen worden als zodanig herkend en onderzocht door de medewerker. Daarbij wordt rekening houdend met de regels rondom privacy, informatieveiligheid, gebruik van internet en heimelijke waarneming.
3. Signalen worden geregistreerd in ons systeem zodat er een totaalbeeld ontstaat van de inwoner.
4. Signalen worden geanalyseerd om te bepalen wat het betekent voor de dienstverlening naar de inwoner.
5. Dienstverlening die wij aanbieden is passend aan het signaal dat wij ontvangen. We zijn flexibel in onze aanpak
6. Signalen worden besproken met de inwoner. Indien nodig wordt er aanvullende ondersteuning ingezet.
7. Hebben de signalen een relatie met het niet nakomen van afspraken en plichten, dan verricht de specialist uitkering een verder verkennend onderzoek.
  - o Zijn er signalen dat er mogelijk sprake is van het bezitten van vermogen in het buitenland? Dan moet er bij het International Bureau Fraude-informatie (IBF) een verzoek worden ingediend tot het uitvoeren van een onderzoek. Het IBF voert op aanvraag onderzoek uit op het gebied van regelovertreding en fraude (waaronder vermogen en bezit) in het buitenland zodat het recht op een uitkering gecontroleerd en geverifieerd kan worden.

(her) Onderzoeken

(Her)onderzoeken zijn een instrument om tussentijds na te gaan of de status van de individuele inwoner ongewijzigd is. Daarbij wordt ook bekeken of de van toepassing zijnde afspraken en plichten nog worden nagekomen. Het instrument is een manier om periodiek in contact te blijven met de inwoners. Aanleiding voor het inzetten van een heronderzoek kan zijn het houden van een dienstverleningsgesprek, het periodiek stellen van de vraag: ‘Wat is er nodig? Wat wil je doen? Hoe kan ik helpen? Is onze huidige dienstverlening nog passend bij jouw situatie?’ (Her)onderzoeken kunnen daarnaast helpen om mogelijke fraude te identificeren en te voorkomen. Tegelijkertijd kunnen ze ook als middel dienen om inwoners te ondersteunen in het naleven van de regels en verplichtingen die bij de Participatiewet horen.

Een aantal praktische uitgangspunten die daarbij kunnen helpen zijn:

1. Monitor en evalueer de effectiviteit van de (her)onderzoeken en pas de werkwijze aan indien nodig. Zorg daarbij voor een goede balans tussen het tegengaan van onrechtmatig gebruik van uitkeringen en het ondersteunen van inwoners bij hun zoektocht naar werk.
2. Werk samen met andere instanties en organisaties om risico's op fraude te verminderen.

Thema onderzoek

Door middel van data-analyse worden mogelijke risicovolle thema's en bewegingen in het klantenbestand in beeld gebracht. Het doel kan bijvoorbeeld zijn participeren of het onderzoeken van mogelijkheden tot duurzame uitstroom via rechtmatigheid.

Een thema onderzoek brengt bewegingen in kaart, stelt thema's aan het licht. Denk bijvoorbeeld aan bepaalde onderwerpen die meer voorkomen in het bestand of juist meer voorkomen binnen een bepaalde categorie. Heeft een onderzoek betrekking op verzwegen vermogen in het buitenland, dan moet de samenwerking worden gezocht met het Internationaal Bureau voor Fraudebestrijding (IBF) van het UWV.

Alvorens een thema onderzoek in te zetten, moet vooraf goed worden nagegaan wat de extra waarde van dit type onderzoek kan zijn. De vraag is of themaonderzoek nodig is. De verwachting moet zijn dat dit in voldoende mate extra signalen of informatie oplevert.

Informatie verkregen tijdens een gesprek met de inwoner

De regel is dat aan de inwoner wordt uitgelegd dat medewerking en verstrekking van informatie verplicht is. Gedurende een (rechtmatigheids)onderzoek geniet de inlichtingenplicht de voorkeur op het boete proces waarbij cautie moet worden verleend en de inwoners niet tot antwoorden zijn verplicht.

Praktijk kaders

- Het verwerken van signalen mag niet leiden tot het framen dan wel stigmatiseren van bepaalde groeperingen op basis van afkomst, gender, geloof etc.
- Voorkomen moet worden dat verkregen informatie, data, wordt verwerkt in andere dossiers dan waarvoor bedoeld en wettelijk toegestaan om daarmee datalekken, schending van privacy, te voorkomen.
- Alvorens een onderzoek op te starten naar aanleiding van een anonieme tip, wordt beoordeeld of de tip onderzoekswaardig is. Daarvan is sprake als uit een administratief (voor)onderzoek zaken blijken die de inhoud of strekking van de melding bevestigen en waaruit dan blijkt dat mogelijk ten onrechte bijstand aan de belanghebbende wordt verstrekt.
- Voor wat betreft het verwerken van signalen afkomstig van het Inlichtingenbureau geldt daarnaast dat deze geen grotere inbreuk mogen maken op de persoonlijke levenssfeer van uitkeringsgerechtigden dan noodzakelijk is. De signalen worden verwerkt in lijn met de handreiking Gebruik IB-signalen en de bijbehorende kaders zoals beschreven in het document 'Signalen inlichtingenbureau.'

Opzet versus vergissing

Geeft iemand een wijziging niet door of enkel bij zijn gemeente en niet bij Senzer, dan is er niet meteen sprake van opzet, van frauderen. Het is helemaal niet zo gek dat mensen denken goed te hebben gehandeld. Niet iedereen begrijpt het effect van wijzigingen op zijn/haar bijstandsuitkering.

Zo ook met niet nakomen van een afspraak. Komt iemand niet opdagen dan is er niet meteen sprake van opzet. Mogelijk zijn er omstandigheden waardoor de inwoner niet op komt dagen of is er duidelijk sprake van een vergissing. Weeg de omstandigheden van de persoon mee alvorens een juridisch besluit te nemen.

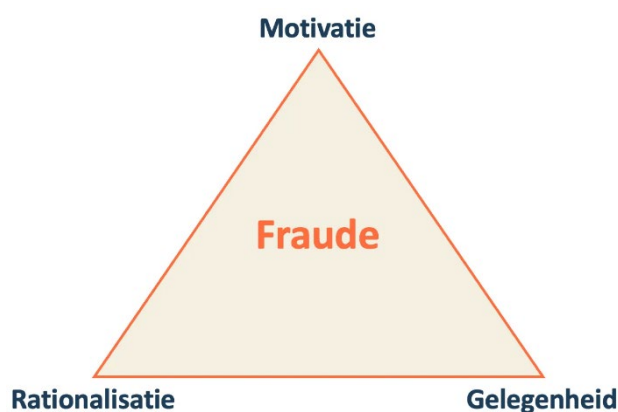

Van opzet naar fraude – inzet sociale recherche

Is er sprake van fraude, dan wordt de sociaal rechercheur ingeschakeld en vindt er nader onderzoek plaats. De keuze voor welk handhavinginstrument wordt ingezet wordt bepaald door de noodzakelijkheidseis en de overwegingen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en doeltreffendheid. Het te verrichten onderzoek naar de rechtmatigheid wordt getoetst aan de eis van 'noodzakelijkheid'. De vrijheid om informatie te verzamelen is namelijk groot. De sociaal rechercheur mag veel bronnen raadplegen, waarbij het vaak gaat om een groot aantal zeer persoonlijke gegevens. Het onderzoek moet dan ook onomstotelijk noodzakelijk zijn en niet op een voor de inwoner minder belastende manier kunnen plaatsvinden. Het subsidiariteitsbeginsel. Dit betekent ook dat niet meer informatie mag worden gevraagd dan noodzakelijk is voor dat doel.

De inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de inwoner moet vervolgens in redelijke verhouding staan tot het doel. Het zogenaamde Proportionaliteitsbeginsel.

In het onderzoek zelf wordt vervolgens aandacht besteed aan de zogenaamde 'Fraude driehoek' die uitgaat van de gelegenheid tot frauderen, de motivatie om te frauderen en het rationaliseren (goedpraten) van de fraude.

Bij het tegengaan van onrechtmatig gebruik van de Participatiewet maken we gebruik van een mix aan instrumenten, zoals

1. Dossieronderzoek
2. Internet Rechercheren
3. Heimelijke waarneming
4. Buurtonderzoek
5. Huisbezoeken
6. Onderzoeken anderszins.

Dit doen we altijd zorgvuldig en met respect voor de privacy van de inwoner

Het verzamelen van informatie, gaat via een aantal stappen.

Dossieronderzoek

Dossieronderzoek wordt ingezet n.a.v. een vermoeden van fraude. Het vormt een onderdeel van een bredere strategie om onrechtmatig gebruik van uitkeringen tegen te gaan.

Internet Rechercheren

Niet elke professional mag op internet verkennend onderzoek doen naar de situatie van de inwoner. De inwoner heeft immers recht op privacy. In het protocol 'internet Rechercheren Senzer' zijn de verschillende fases van het internet Rechercheren opgenomen alsmede de bevoegde professional. In

het protocol is ook aandacht voor het online rechercheren in mogelijk zeer precare situaties en de formele, bestuurlijke bescherming van de sociaal rechercheur.

Heimelijke waarneming

Menselijke maat blijft belangrijk. Communiceer in algemene zin dat dit één van de instrumenten is die Senzer toepast in het kader van handhaving. Ben alert op de stress die gepaard kan gaan met het ontvangen van een brief waarin staat dat er heimelijke waarneming heeft plaatsgevonden. Informeer de inwoner ook als blijkt dat er geen fraude is geconstateerd. Laat de inwoner na het ontvangen van de brief niet in het ongewisse.

Buurtonderzoek

Buurtonderzoeken worden alleen verricht wanneer dit absoluut noodzakelijk is voor het onderzoek en de informatie niet op een andere manier kan worden verkregen. Met het inzetten van het buurtonderzoek als middel dient terughoudend omgegaan te worden daar dit een grote inbreuk maakt op de privacy van de inwoner.

Huisbezoek

Huisbezoeken worden alleen afgelegd als deze noodzakelijk zijn om het recht op bijstand vast te kunnen stellen, lees wanneer de gewenste informatie op geen enkele andere manier kan worden verkregen. En wanneer daar een gemotiveerde grond en aanleiding voor bestaat. Met het inzetten van het huisbezoek als middel dient terughoudend omgegaan te worden daar dit een grote inbreuk maakt op de privacy van de inwoner. De verdere uitwerking hiervan ligt vast in het protocol huisbezoek.

Onderzoeken anderszins

Bij andersoortige onderzoeken moet worden gedacht aan administratieve onderzoeken waar de sociale recherche de bevoegdheden als toezichthouder voor gebruikt. Denk aan

- Het vorderen van gegevens bij bedrijven over bezorglocaties van bestellingen zoals thuisbezorgd en bol.com.
- Het vorderen van gegevens over de aanschaf van voertuigen.
- Het vorderen van verzekeringsgegevens.
- Gegevens van Marktplaats inzake een onderzoek naar internethandel.
- Gegevens vorderen van banken.

Bij het vorderen van gegevens/ informatie op grond van het toezichthouderschap geldt dat moet worden gemotiveerd met welk doel deze worden gevorderd in dat stadium van het onderzoek en of deze informatie niet op een andere, minder ingrijpende, manier kon worden verkregen

Spreekkamergesprek/ verhoor

Alle hierboven genoemde instrumenten leiden tot een spreekkamergesprek /verhoor.

Een gesprek in de spreekkamer kan als doel hebben het achterhalen of een inwoner zich daadwerkelijk nog houdt aan de van toepassing zijnde regels. Er kunnen signalen zijn dat dit namelijk niet het geval is. Dit gesprek wordt in principe gevoerd door de specialist uitkeringen. Zijn er meer dan gerede twijfels over de persoonlijke situatie van de inwoner in relatie tot de uitkering en moet er daadwerkelijk worden vastgesteld dat de inwoner zich nog aan de regels houdt, dan vindt er veelal een verhoor plaats. De sociaal rechercheur is in dit soort situaties de gespreksleider, al dan niet vergezeld door de uitkeringsspecialist.

Afstemmen van bijstand als gevolg van fraude

Het schenden van de inlichtingenplicht kan leiden tot het afstemmen van de uitkering. Dit is een taak van de specialist uitkeringen.

Het constateren van fraude kan leiden tot het opleggen van een boete door de boeteambtenaar. In incidentele gevallen leidt het tot een strafrechtelijk traject.

Het uitgangspunt is ook hier dat iemand die in de fout gaat niet standaard een maatregel of boete moet krijgen. In veel situaties is het mogelijk om te volstaan met het opleggen van een waarschuwing. De hoogte van de fraudevordering bepaalt of er sprake is van het opleggen van een waarschuwing of het uitvoeren van een strafrechtelijk traject en alles daar tussenin.

Verplichting Senzer tot het verstrekken van informatie

Is er sprake van (een serieus vermoeden van) fraude, dan moeten andere partijen hierover mogelijk ook worden geïnformeerd.

Conform het bepaalde in artikel 66 + 67 Participatiewet is Senzer verplicht om overheidsorganen belast met het verrichten van uitkeringen en of het heffen van bijdragen in kennis te stellen als er gegronde vermoedens zijn van een misdrijf én dit mogelijk ten nadele is van die sociale zekerheidswet of heffingsbijdrage. Of iets al dan niet gegrond is, blijkt uit de zorgvuldig en professioneel verzamelde informatie. Het uitvoeringsorgaan heeft vervolgens zelfstandig de plicht om de melding te onderzoeken. In de Participatiewet staat beschreven welke instanties informatie wordt gegeven, kosteloos uit eigen initiatief of op verzoek.

Nazorg inwoner

Nazorg voor inwoners waarvan de uitkering is beëindigd omwille van fraude, is van groot belang voor het voorkomen van herhaling van fraude. Daarnaast is het belangrijk dat wij deze inwoners ondersteunen bij het vinden van werk en het oplossen van andere problemen. Binnen de dienstverleningsgrenzen van Senzer besteden wij hier aandacht aan. Wij helpen inwoners effectief en doelgericht hun leven weer op de rails te krijgen, al dan niet met de hulp van onze netwerkpartners.

Uitgangspunten nazorg

1. Preventie van herhaling: om herhaling van fraude te voorkomen moeten inwoners, van wie de uitkering is beëindigd omwille van fraude, worden uitgelegd waarom hun acties onaanvaardbaar waren en hoe zij in de toekomst kunnen voorkomen dat zij dezelfde fout maken. Zij moeten ook worden gewezen op de ernstige gevolgen van fraude en het belang van eerlijkheid en integriteit.
2. Ondersteuning bij het vinden van werk: inwoners waarvan de uitkering is beëindigd omwille van fraude, moeten de kans krijgen om te worden ondersteund bij het vinden van werk. Door deze ondersteuning krijgen zij de kans om te werken aan hun toekomst. Deze hulp bieden wij zelf, bijvoorbeeld door het aanbieden van een sollicitatietraining, of we schakelen daarvoor één van onze netwerkpartners in.
3. Hulp bij andere problemen: inwoners waarvan de uitkering is beëindigd omwille van fraude, kunnen ook andere problemen hebben die aangepakt moeten worden om hen te helpen hun leven weer op de rails te krijgen. Dit kan onder meer gaan over financiële problemen, huisvestingsproblemen, psychische of fysieke gezondheidsproblemen, enzovoort. Wij schakelen de juiste instanties in om deze problemen aan te pakken. Zo ondersteunen wij de inwoners in het weer controle krijgen over hun leven en hun toekomst.

Nazorg sociale recherche en specialist uitkeringen

Nazorg geldt niet alleen voor de inwoner. Zeker ook voor de Sociaal Rechercheur en de Specialist Uitkeringen.

Wanneer er sprake is van (een vermoeden van) mis- en oneigenlijk gebruik van de uitkering, worden de medewerkers van de sociale recherche ingeschakeld. Zij voeren verder onderzoek uit naar de mogelijke omvang van het misbruik. De specialist uitkeringen is vervolgens degene die beslist, beschikt en mogelijk weer als eerste contact heeft met de inwoner. Dit kan gepaard gaan met agressie. Het is van cruciaal belang dat onze medewerkers zich beschermd voelen, zeker wanneer een onderzoek belastende of zeer preciaire zaken aan het licht brengt.

Voorwaarden

Om uitvoering te kunnen geven aan het handhavingsbeleid, zijn de volgende voorwaarden van belang.

Voor de medewerker

1. Veiligheid: het is belangrijk dat onze medewerkers zich te allen tijden veilig voelen.
2. Beschermd: de sociaal rechercheur wordt uit hoofde van zijn/haar functie beschermd door Senzer. Dit kan mondeling dan wel in een ontwikkelgesprek worden benoemd.
3. Technologie: de sociaal rechercheur wordt voortdurend getraind in de meest recente technologieën en tools voor (internet)onderzoek en is op de hoogte van de nieuwste bedreigingen en risico's.
4. Training: om ervoor te zorgen dat onze medewerkers effectief en veilig kunnen werken, moeten zij herhaaldelijk worden getraind in het voeren van het goede gesprek met de inwoner.

Voor de inwoner

5. Internetonderzoek: het is medewerkers van Senzer niet toegestaan om vrijelijk op het internet te speuren naar privé gedragingen van de inwoner. De functie, de rol en de aard van het vermoeden van misbruik, bepalen wie en in welke mate een internetonderzoek mag uitvoeren. Dit is verder geregeld in het protocol internetonderzoek alwaar ook regels zijn opgenomen met betrekking tot het aansluiten bij het IRC, vastleggen van het onderzoek, het vooraf melden aan de leidinggevende wanneer bijvoorbeeld het dark web wordt bezocht etc. Enerzijds dienen deze kaders ter bescherming van de inwoner maar anderzijds juist ook ter bescherming van de medewerker.
6. Privacy: onze medewerkers mogen alleen die informatie verzamelen die relevant is voor hun werk. Zij houden zich aan wetten en regels met betrekking tot privacy en gegevensbescherming.

Monitoring

Jaarlijks wordt geëvalueerd of onze medewerkers die belast zijn met handhaving zich voldoende veilig voelen. Dit wordt onderzocht via het werkbelevingsonderzoek. Waar nodig stellen we bij en stellen middelen ter beschikking.

Senzer maakt in de nabije toekomst gebruik maken van de module Key2Handhaving. Dit maakt het mogelijk om meer inzicht te krijgen in de soorten onderzoek, bijbehorende inzet, resultaten (ook na bezwaar en beroep) alsmede de daadwerkelijk benodigde dienstverlening. Jaarlijks worden de inzichten geëvalueerd.

Ingangsdatum

Dit handhavingsbeleid treedt voor onbepaalde tijd met terugwerkende kracht in werking met ingang van 1 januari 2024.

Advies Handhavingsbeleid 2024 en verder

Helmond, 5 maart 2024

Geacht bestuur van Senzer,

In de vergadering van 20 december 2023 is het “Handhavingsbeleid 2024 en verder” ter **opiniëring** voorgelegd aan de Regionale Cliëntenraad.

In de vergadering van 30 januari 2024 is het “Handhavingsbeleid 2024 en verder” ter **advisering** voorgelegd aan de Regionale Cliëntenraad. De Raad adviseerde toen om enkele wijzigingen in het Beleidsplan op te nemen.

In de vergadering van 5 maart 2024 heeft de Raad geconstateerd dat de voorgestelde wijzigingen in het “Handhavingsbeleid 2024 en verder” zijn verwerkt en stemt dan ook daarmee in.

Besluit

De Regionale Cliëntenraad stemt in met het “Handhavingsbeleid 2024 en verder”.

Met vriendelijke groet,

de voorzitter,

de secretaris,

Voorzitter en secretaris Regionale Cliëntenraad Helmond-de Peel

Jan Willem Popelier - Simon Wessels

Jan Willem 06 33 76 38 57 | jw.popelier@upcmail.nl

Simon 06 44 88 24 06 | shw51@icloud.com

J.W. Popelier

S. H. Wessels

Voorzitter en secretaris Regionale Cliëntenraad Helmond-de Peel

Jan Willem Popelier - Simon Wessels

Jan Willem 06 33 76 38 57 | jw.popelier@upcmail.nl

Simon 06 44 88 24 06 | shw51@icloud.com

**Ongevraagd advies van de Regionale Cliëntenraad
inzake kwijschelding gemeentelijke belastingen wat betreft het gebruik
van de Milieustraat.**

Geacht College,

De Regionale Cliëntenraad (RCR) heeft tijdens zijn vergadering van 20 december 2023 gesproken over het kwijscheldingsbeleid van gemeenten. De Raad constateerde dat voor de afvalstoffenheffing en extra containerledigingen in het algemeen wel kwijschelding geldt, maar niet voor het aanbieden van afval aan de milieustraat.

Voor die inwoners die vallen onder de voorwaarden voor kwijschelding gemeentelijke belastingen, zijn de kosten van het aanbieden van afval bij de milieustraat vaak niet te betalen. Met gevolg dat het voor hen niet mogelijk is om op een milieuvriendelijke wijze hun afval te storten. Dit is zowel onwenselijk als onlogisch. De overwegingen, die gelden voor afvalstoffenheffing en extra containerledigingen, zouden logischerwijze ook moeten gelden voor het aanbieden van afval bij de milieustraat.

De RCR komt dan ook tot het volgende advies:

Advies

De Regionale Cliëntenraad adviseert uw college om voor die inwoners die in aanmerking komen voor kwijschelding van de gemeentelijke belastingen, ook kwijschelding toe te passen wat betreft de kosten van het aanbieden van afval aan de milieustraat.

Helmond, 26 februari 2024

Met vriendelijke groet,

De voorzitter,

J.W. Popelier

De secretaris,

S. H. Wessels

Voorzitter en secretaris Regionale Cliëntenraad Helmond-de Peel

Jan Willem Popelier - Simon Wessels

Jan Willem 06 33 76 38 57 | jw.popelier@upcmail.nl

Simon 06 44 88 24 06 | shw51@icloud.com

Beleidsplan Integrale schuldhulpverlening Peelgemeenten 2024-2027

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Leeswijzer	3
2	Waarom zetten we integrale schuldhulpverlening in?	5
2.1	Voorkomen	5
2.2	Oplossen	5
2.3	Volledig begeleidingstraject	5
2.4	Integrale schuldhulpverlening	6
3	Hoe verloopt het proces van integrale schuldhulpverlening?	7
3.1	Preventie	7
3.2	Vroegsignalering	7
3.3	Welke hulp is passend? (fase 1)	8
3.4	Maatwerkregelingen (fase 2)	8
3.5	Schuldhulp ondernemers	9
4	Focus beleid 2024-2027	11
4.1	Visie	11
4.2	Uitgangspunten	11
4.3	Doelen	12
5	Hoe gaan we dit monitoren en evalueren?	14
5.1	Evaluatie	14
5.2	Monitoring	14
5.3	Samenwerking	14
6	Bijlagen	15
6.1	Bijlage 1: Samenvatting ontwikkelingen	15
6.2	Bijlage 2: Indicatoren	16
6.3	Bijlage 3: Begrippenlijst	17

1 Inleiding

Voor u ligt het regionale beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening 2024-2027. Het regionale plan is het overkoepelende kader, waarbij elke gemeente verantwoordelijk is voor specifieke invulling en uitvoering ervan. De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) verplicht de gemeenteraad om tenminste één keer in de vier jaar een plan vast te stellen dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan inwoners van zijn gemeente. In 2023 zijn we blijven werken volgens het beleidsplan 2019-2022 en zijn we gestart met de voorbereidingen voor het nieuwe beleidsplan.

Om hieraan te voldoen hebben we het bestaande plan (2019-2022) geactualiseerd op basis van:

- * De ervaringen in de uitvoeringspraktijk (evaluatieonderzoek);
- * Wetswijzigingen;
- * Maatschappelijke ontwikkelingen.

In Bijlage 1 worden deze ontwikkelingen verder samengevat.

Met integrale schuldhulpverlening wordt een samenhangend hulpaanbod van preventie tot en met nazorg aangeboden, met als doel zowel financiële problemen als de oorzaken hiervan op te lossen. Het gaat dus niet alleen om het oplossen of hanteerbaar maken van de schulden, maar ook om het meer financieel zelfredzaam maken van inwoners.

Het doel is dat onze inwoners (particulieren en ondernemers) schuldenvrij leven en problematische schulden worden voorkomen, zodat zij naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving. Als onze inwoners in een schuldsituatie komen of dreigen te komen dan kunnen zij een beroep doen op onze dienstverlening.

Dankzij de koers Samenwerken door Samen Werken van de Peelgemeenten wordt deze dienstverlening steeds integraler. In de Koers wordt gewerkt vanuit de integrale klantreis van een inwoner. Door de reis van de klant in beeld te brengen van het eerste signaal (vroegsignalering en preventie) tot en met de hulpverlening (fase 1 en 2) wordt duidelijk welke inspanningen en projecten de meeste impact opleveren voor de inwoner. Ook wordt de verbinding gemaakt met aanpalende domeinen, zoals Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en Jeugdwet (JW). Er is integrale dienstverlening nodig, omdat het oplossen van financiële problemen vaak gepaard gaat met psychosociale problemen of problemen rond de woonsituatie, gezondheid, verslaving of de gezinssituatie. Om tot een duurzaam resultaat te komen moet de hulpverlening zich richten op alle leefdomeinen

Het aanpakken van (problematische) schulden is een kwestie die verschillende beleidsterreinen doordringt, waaronder jeugdbeleid en WMO. Elk van deze beleidsterreinen heeft zijn eigen uitdagingen en complexiteiten bij het omgaan met de schuldenproblematiek. Het doel voor de nieuwe beleidsperiode is om aan te geven hoe de samenwerking met meerdere beleidsterreinen wordt gevonden. Dit geldt ook voor de samenwerking met Senzer in het kader van Werk en Inkomen en bijzondere bijstand.

1.1 Leeswijzer

In dit beleidsplan leggen we eerst uit waarom we integrale schuldhulpverlening inzetten. Vervolgens zoomen we in op het proces. Tot slot brengen we de focus van de komende jaren in

beeld. In bijlage 2 zijn indicatoren toegevoegd voor monitoring en in bijlage 3 is een begrippenlijst toegevoegd.

2 Waarom zetten we integrale schuldhulpverlening in?

De schuldenaanpak is gericht op het voorkomen, oplossen van schulden en begeleiding bieden aan inwoners die dit nodig hebben om uit de schulden te komen.

2.1 Voorkomen

We richten ons op het voorkomen van (problematische) schulden. Een geschikt instrument hiervoor is vroegsignalering. Vroegsignalering is het signaleren en herkennen van financiële problemen, zodat we in een vroeg stadium contact op kunnen nemen met de inwoners en hulp aan kunnen bieden.

Dit doen we door:

- zo vroeg mogelijk hulp aan te bieden wanneer we een signaal binnenkrijgen;
- inwoners financiële (en juridische) adviezen te geven wanneer er mogelijk financiële problemen dreigen;
- inwoners te helpen met het benutten van (inkomens)voorzieningen, zoals de minimaregelingen;
- aan inwoners coaching en begeleiding te bieden;
- Inwoners budgetbeheer aan te bieden

De methode voor vroegsignalering is beschreven in de Landelijke Leidraad Vroegsignalering. Deze beperkt zich tot de aanbieders van vaste lasten. Zij mogen – onder voorwaarden – in een vroeg stadium signalen doorgeven aan de gemeente over betalingsachterstanden. De gemeente reageert hierop door de inwoner hulp aan te bieden. De inwoner is vrij om de hulp wel of niet te accepteren.

2.2 Oplossen

Een geschikte oplossing richt zich op de aanpak van de schulden en de onderliggende oorzaken. Dit hoeft dus niet per se alleen het financiële probleem zelf te zijn. Denk bijvoorbeeld aan het behandelen van een ziekte, het vinden van werk, een luisterend oor of (financiële) vraagstukken (laagdrempelig) beantwoorden.

2.3 Volledig begeleidingstraject

We vinden het belangrijk dat begeleiding wordt geboden aan inwoners die starten met een traject of een traject hebben doorlopen, zowel in de eerste fase van het schuldhulpverleningstraject als bij een minnelijke regeling (Msnp) of een wettelijke regeling (Wsnp). Deze trajecten eindigen – letterlijk – van het ene op het andere moment. Wij willen daarom de focus niet alleen richten op 'schuldenvrij', maar vooral op het 'ontzorgen' en 'financiële zelfredzaamheid' in het algemeen. Met financiële zelfredzaamheid bedoelen wij dat we ernaar streven inwoners zo redzaam mogelijk te maken in het beheren van hun inkomsten en uitgaven en daarmee in het voorkomen van schulden. Met ontzorgen bedoelen wij dat inwoners niet leven vanuit onzekerheid en angst, maar weer vertrouwen hebben in de toekomst. Focus op het totaal plaatje in plaats van op alleen schuldenvrij is van belang, omdat de inwoners die in beeld zijn een bepaalde periode in financiële nood verkeerd hebben. Vervolgens hebben zij (ongeveer) 1,5 jaar op een absoluut minimaal inkomen geleefd. Zij zijn dan schuldenvrij en krijgen plotseling de beschikking over hun volledige inkomen. Met een volledig

begeleidingstraject (voor, tijdens, en na) willen we bereiken dat de financiële situatie voor een langere periode stabiel blijft.

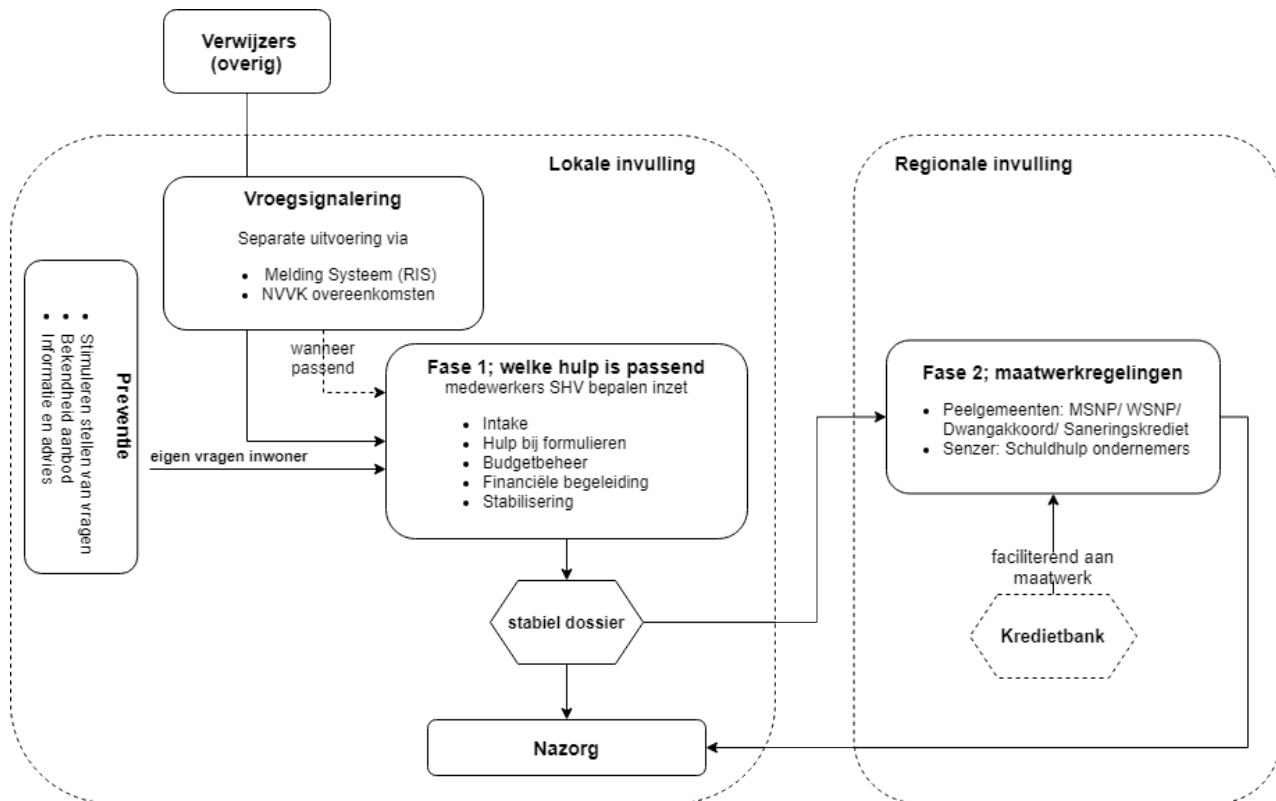
2.4 Integrale schuldhulpverlening

Wij streven naar integrale schuldhulpverlening voor iedereen. Het oplossen van schulden bij gezinnen met minderjarige kinderen (art. 2e Wgs) is niet anders dan bij echtparen zonder kinderen en alleenstaanden. We bieden wel specifieke minimaregelingen aan, zodat kinderen in gezinnen met een laag inkomen ook zo veel mogelijk mee kunnen doen. Ook in het Vrij te laten bedrag rapport (VTLB-rapport) houden we rekening met de aanwezigheid van kinderen, bijvoorbeeld door het meenemen van kosten voor co-ouderschap of kinderopvang noodzakelijk voor werk. Per situatie wordt bekeken wat de vraag is. Hiermee kunnen de kinderen meedoen met activiteiten zonder dat de beperkte financiële middelen van de ouders dit in de weg staat.

Daarnaast zetten we ook, zowel lokaal als regionaal, gerichte preventie-activiteiten op, om deze gezinnen eerder te bereiken en te ondersteunen om daadwerkelijke financiële problemen te voorkomen.

3 Hoe verloopt het proces van integrale schuldhulpverlening?

De integrale schuldhulpverlening in de uitvoering is in twee fasen ingedeeld: fase 1 en fase 2. Fase 1 is per gemeente verschillend ingericht. Fase 2 wordt door de GR Peelgemeenten en Senzer uitgevoerd. In onderstaande schematische weergave is dit uiteen gezet.

3.1 Preventie

- * Lokaal organiseren we diverse activiteiten om geldzaken onder de aandacht te brengen. Hiermee willen we financiële problemen voorkomen en inwoners eerder in beeld krijgen wanneer er wel financiële problemen zijn. Preventie-activiteiten worden lokaal georganiseerd en uitgevoerd.

3.2 Vroegsignalering

- * Voorkomen dat betalingsachterstanden oplopen en zich ontwikkelen tot problematische schulden.
- * Signalen van (vaste lasten) schuldeisers komen bij gemeentes binnen (limitatief: zorgverzekering, huur, energie en drinkwater).
- * Klantbegeleiders combineren deze signalen en pakken deze verder op, waarbij zij hulp aanbieden aan de inwoner.
- * De inwoner heeft zelf de keuze of ze de hulp wil accepteren.

3.3 Welke hulp is passend? (fase 1)

- * Als eerste kunnen inwoners terecht bij de lokale toegang, waar gesprekken worden gevoerd met inwoners waar eenvoudige hulpvragen worden beantwoord.
- * De eerste fase gaat vooraf aan het werkelijke schuldregelingstraject (indien dat nodig is). In deze periode moeten alle zaken op orde worden gebracht en vindt de aanmelding en intake plaats. Het doel van de aanmelding is de registratie van de hulpvraag van de inwoner. De aanmelding leidt tot informatie die noodzakelijk is voor de intake. Inwoners kunnen ook verwezen worden naar derde partijen, zoals beschermingsbewindvoering.
- * Tijdens de aanmelding wordt in eerste instantie ook bekeken of de inwoner aan het juiste adres is. Het doel van de intake is het toetsen van de zelfredzaamheid van de inwoner en het vaststellen van het probleem van de inwoner om een plan van aanpak te ontwikkelen. Inwoners die niet op korte termijn in aanmerking kunnen komen voor een schuldregeling om een bepaalde reden, maar wel begeleiding en ondersteuning nodig hebben worden geholpen in fase 1.
- * Wanneer het nodig is zullen in fase 1 de schuldeisers worden aangeschreven met de mededeling dat de inwoner zich heeft gemeld, met het verzoek om (verdere) incassomaatregelen op te schorten. In bepaalde gevallen kan een verzoek aan de rechtbank worden gericht voor het instellen van een moratorium.
- * Mocht de inwoner nog geen inkomensbeheer hebben, wat de schuldhulpverlenende organisatie wel nodig vindt, dan wordt in deze fase budgetbeheer opgestart of beschermingsbewind aangevraagd. Dit zorgt ervoor dat de lopende vaste lasten worden betaald en voorkomt dat de schulden toenemen.

3.4 Maatwerkregelingen (fase 2)

- * Nadat er in fase 1 gezorgd is voor een 'stabiel dossier', kan dit dossier naar fase 2, waar met maatwerkregelingen wordt gekeken welke schuldhulp het beste bij de situatie van de inwoner past. Met een 'stabiel dossier' wordt o.a. bedoeld dat de inkomensten en uitgaven inzichtelijk zijn.
- * In de tweede fase treedt de schuldhulpverlenende organisatie op als tussenpersoon van de schuldenaar en schuldeisers, waarbij deze de belangen van alle betrokken partijen zo goed mogelijk behartigt.
- * Een minnelijke regeling (MSNP) is mogelijk wanneer de inwoner een "regelbare" schuldenaar is en er "regelbare" schulden zijn. Een regelbare schuldenaar is bereid en in staat om mee te werken aan een minnelijke regeling (MSNP). Een schuldenaar kan niet regelbaar zijn vanwege, b.v., het ontbreken van een vast inkomen, een verslaving of omdat hij niet wil meewerken.

- * Schulden zijn regelbaar wanneer de schuldeiser kan meewerken met een minnelijke regeling (MSNP). Niet regelbare schulden zijn b.v. vanwege een juridische status niet regelbaar (b.v. boetes).
- * Wanneer een schuld in principe wel regelbaar is, maar de schuldeiser weigert mee te werken, dan kan deze schuldeiser door de rechter tot medewerking worden gedwongen via een dwangakkoord.
- * Wanneer de inwoner en/of de schulden niet regelbaar zijn, kan de inwoner worden doorgeleid naar de wettelijke schuldregeling, de WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen). De rechtbank beslist over toelating tot de WSNP.
- * Om de schulden af te lossen kan het saneringskrediet ingezet worden. Hiervoor wordt samengewerkt met Kredietbank Nederland. Met saneringskredieten worden alle schuldeisers in één keer aan het begin van het traject afgelost. Om de schulden te betalen sluiten de inwoners via de gemeente een krediet af dat ze in 1,5 jaar moeten aflossen. Hiervoor wordt uitgezocht of we kunnen aansluiten bij het waarborgfonds (waar de Kredietbank Nederland ook bij is aangesloten) om het risico voor gemeenten weg te nemen door borgstellingen af te geven.

3.5 Schuldhelp ondernemers

- * De gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond – de Peel (Helmond, Geldrop-Mierlo, Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren) werken samen aan de schuldhelpverlening voor ondernemers. Alle vormen van ondersteuning en advies voor ondernemers is gebundeld bij het Werkgeversservice punt (WSP) van Senzer en UWV.
- * De doelen sluiten nauw aan bij de particuliere schuldhelpverlening. Bij de schuldhelpverlening voor ondernemers zijn de doelen:
  - o Schulden en financiële problemen worden waar mogelijk voorkomen door de inzet van preventie-activiteiten
  - o Schulden en financiële problemen beheersbaar houden
  - o Schulden en financiële problemen worden blijvend opgelost
- De toegang tot schuldhelpverlening geldt voor alle ‘natuurlijke personen’. Dit betekent dat een inwoner ingeschreven moet staan bij één van de gemeentes én met hun onderneming persoonlijk aansprakelijk is. Daarbij is dus een Naamloze Vennootschap uitgesloten.
- Bij schuldhelp ondernemers is maatwerk het uitgangspunt en wordt er gewerkt volgens de volgende stadia:
  - o Intake
  - o Heroriëntatietraject: waarbij o.a. naar het welzijn van de ondernemer wordt gekeken en of er sprake is van een mogelijke doorstart van het bedrijf.
  - o Schuldhelptraject, wat bestaat uit twee fasen, namelijk: stabilisatie en in fase 2 wordt gekeken of het bedrijf levensvatbaar is of niet. Vanuit daar worden

vervolgstappen genomen om de ondernemer zo goed mogelijk te helpen. Voor deze hulp zijn diverse instrumenten beschikbaar.

- Nazorg: elk schuldhulptraject eindigt, net zoals bij particulieren, met nazorg. Ook nazorg is maatwerk, wat kan verschillen van een eenvoudige eenmalige check tot een nazorgtraject. Het doel is om terugval in schulden te voorkomen.

4 Focus beleid 2024-2027

4.1 Visie

Financiële problemen oplossen is ingewikkeld. Als de financiële problemen groot zijn veroorzaakt dat zo veel stress dat het moeilijker is om gezond te blijven, goed te functioneren op je werk of kinderen op te voeden. Er worden veel andere leefgebieden geraakt. Oorzaken en gevolgen worden moeilijk van elkaar te onderscheiden, waardoor het belangrijk is om de inwoners vanuit een integrale aanpak te helpen. Dit doen we door samen te werken met netwerkpartners binnen het sociaal domein en daarbuiten.

We werken toe naar een integrale dienstverlening. Wanneer een inwoner bij de gemeente binnenkomt, wordt gekeken of er sprake is van enkelvoudige of meervoudige problematiek. Bij welk loket de inwoner ook aanklopt, er wordt gekeken naar de vijf leefgebieden (wonen, zorg, werk, inkomen & onderwijs), zodat de juiste ondersteuning kan worden aangeboden.

4.2 Uitgangspunten

- *De inwoner houdt eigen regie*
We bieden een inwoner ondersteuning om grip te krijgen op de eigen financiële situatie. De regie blijft waar mogelijk bij de inwoner zelf.
- *De schuldhulpverlening is onderdeel van integrale dienstverlening*
Schulddienstverlening draagt bij aan de bestrijding van armoede en geeft inwoners meer mogelijkheden om mee te doen aan de samenleving.

Financiële problemen gaan vaak samen met problemen op andere gebieden en kunnen ook veroorzaakt worden door andere problemen. Denk hierbij aan de gezinssituatie, woonsituatie verslaving, de psychische en/of lichamelijke gezondheid. Om de inwoner goed te kunnen helpen is het belangrijk dat er integrale dienstverlening is. Samen met de inwoner en het voorliggend veld of de benodigde hulpverleningsinstanties (waaronder ook beschermingsbewindvoering) werken we aan een oplossing.

- *De dienstverlening is eenvoudig bereikbaar en toegankelijk*
Informatie over hulp bij financiën en/of schulden is op meerdere plaatsen te vinden, zodat de inwoners, betrokkenen en hulpverleners weten waar ze terecht kunnen voor ondersteuning. Als een inwoner bij een andere instantie zijn financiële vragen of problemen aankaart, zorgt deze instantie voor doorverwijzing naar de juiste ondersteuning.

Wanneer er financiële problemen zijn, is het belangrijk dat er snel actie wordt ondernomen om te voorkomen dat de situatie verergert. Daarbij mag de inwoner geen drempel ervaren bij het vragen om hulp. Ook inwoners die (nog) geen schulden hebben, maar wel financiële vragen, kunnen met hun vragen terecht. Antwoorden en adviezen kunnen voorkomen dat er wel financiële problemen ontstaan.

- *Preventie, vroegsignalering en nazorg zijn essentieel*
Preventie, vroegsignalering en nazorg zijn erg belangrijk in een succesvolle aanpak. Preventie om te voorkomen dat inwoners in de schulden raken. Vroegsignalering om zo snel mogelijk in te kunnen grijpen als er (kleine) financiële problemen optreden en nazorg om, als een inwoner in de schulden is geraakt, de inwoner te helpen op eigen benen te staan en niet nogmaals in de schulden te komen. Dit is extra van belang nu de termijnen van een MSNP en WSNP traject verkort zijn van 3 jaar naar 1,5 jaar. Daarom geven we daar veel aandacht aan en wordt hier per gemeente op haar eigen manier invulling aan gegeven.
Als we signalen ontvangen via vroegsignalering van instanties dat inwoners betalingsachterstanden hebben, ondernemen we direct actie. We benaderen inwoners met een aanbod voor ondersteuning. Na afronding van een traject nemen we regelmatig contact op met de inwoner om te informeren naar de huidige financiële situatie, zodat terugval kan worden voorkomen.
- *De integrale schuldhulpverlening is een gezamenlijke verantwoordelijkheid*
Bij aanvang van de ondersteuning wordt er door de inwoner, de gemeente en de betrokken partijen een gezamenlijk plan gemaakt. In dit plan worden de aanpak, het doel en de daarbij behorende afspraken beschreven. Alle betrokkenen zetten zich maximaal in om het doel, een gezonde stabiele financiële situatie voor de inwoner, te behalen.
- *Monitoring geeft inzicht*
Het is belangrijk om de schuldhulpverlening te monitoren. Daarmee hebben we de voortgang in beeld en zien we hoe effectief het hulpverleningsproces is. Zo weten we op tijd wanneer er verbeteringen of veranderingen nodig zijn in het werkproces. Door middel van monitoring via een dashboard kunnen we overzichtelijke rapportages en verslagen maken. Hiermee kunnen we ons eenvoudig verantwoorden aan belanghebbenden.

Deze uitgangspunten vormen de basis om onderstaande doelen te bereiken.

4.3 Doelen

Voorkomen en beheersbaar houden van schulden

Financiële problemen staan zelden op zichzelf en hebben vaak hun uitwerking op andere leefdomeinen, zoals gezondheid, woon- en werksituatie en gezinssituatie. Schulden zijn helaas niet altijd te voorkomen ondanks de inzet van preventie-activiteiten. Het is wenselijk om in een zo vroeg mogelijk stadium grip op de financiële situatie te krijgen.

- Doel 1: Aandacht aan het thema geldzaken om dit meer bespreekbaar te maken;
- Doel 2: Laagdrempelige, zichtbare en proactieve toegang, om zo vroeg mogelijk te signaleren en problematische schulden te voorkomen;
- Doel 3: Bewustwording en kennisdeling tussen en met professionals.

Oplossen van schulden

Wanneer inwoners de (vaak moeilijke) stap hebben gezet om hulp te vragen bij de gemeente, wordt zo snel mogelijk actie ondernomen om de inwoner passende hulp te bieden. Samen met de inwoner wordt een plan gemaakt, zodat een perspectief op een schuldevrije toekomst snel in beeld komt.

- Doel 4: Versterken financiële zelfredzaamheid van inwoners

5 Hoe gaan we dit monitoren en evalueren?

Om de kwaliteit van de dienstverlening te borgen is het belangrijk dat we structureel monitoren en evalueren.

5.1 Evaluatie

Er vindt maandelijks een evaluatie plaats van de dienstverlening. Hierin worden o.a. aantallen, kenmerken van de doelgroep, belemmeringen en kansen besproken. Het doel is om ook een nauwere samenwerking te bewerkstelligen met bewindvoerders.

Door regelmatig naar de uitkomsten van de uitvoering te kijken wordt er snel zichtbaar of het huidige beleid goed werkt of bijgesteld moet worden.

5.2 Monitoring

We monitoren de dienstverlening door opgestelde indicatoren die vanuit de systemen inzichtelijk worden gemaakt. Monitoring is een onderdeel van informatie (data)gedreven werken. We hebben direct inzicht in de beschikbare gegevens. Tijdens de maandelijkse overleggen worden deze gegevens geduid. Wat zien we nu gebeuren als we naar de cijfers kijken? Het doel is om voornamelijk samen het gesprek hierover te voeren om (nog meer) bewustwording te bewerkstelligen.

Bij de monitoring maken we een selectie van indicatoren die informatie toevoegen voor het proces. Een overzicht van deze indicatoren vindt u in Bijlage 2.

5.3 Samenwerking

De komende jaren willen we ons verder richten op het vormgeven van de integrale dienstverlening, waarin de verschillende beleidsterreinen samenkomen.

6 Bijlagen

6.1 Bijlage 1: Samenvatting ontwikkelingen

Wettelijke wijzigingen

Per 1 juli 2023 zijn o.a. de volgende wetswijzigingen in werking getreden:

Wetswijziging Faillissementswet.

- De goeder trouwtoets is verkort van vijf naar drie jaar. Termijn dat iemand te goeder trouw moet zijn geweest t.a.v. het ontstaan en onbetaald laten van de schulden. (artikel 288, lid 1 onder b).
- De aflostermijn van de Wsnp is verkort van 36 maanden naar 18 maanden (artikel 349a, lid 1).
- De tienjarige uitsluitingstermijn, waarbinnen niet opnieuw toelating tot de Wsnp mogelijk was, vervalt (artikel 288, lid 2 onder d).
- Ingangsdatum Wsnp per datum eerste aflossing in het minnelijk traject (artikel 349a, lid 1): alleen als maximaal is afgelost voor de gezamenlijke schuldeisers, zoals dat ook gebeurt in de Wsnp.
- Aansluitend op deze wetswijzigingen is de aflostermijn van de Msnp ook verkort van 36 naar 18 maanden.

Conclusie: Door de verkorting van termijnen wordt de nazorg extra belangrijk

Maatschappelijke ontwikkelingen

De maatschappelijke ontwikkelingen hebben effect op het lokale beleid en op het regionale beleid.

Begin 2020 raakten mensen hun baan kwijt, verdienden minder of werden langdurig ziek door de coronapandemie. Ondanks economisch herstel in 2021, bracht 2022 nieuwe problemen voor inwoners met een laag inkomen door de stijgende inflatie in Nederland. In 2022 werd de wereld ook opgeschrikt door de oorlog in Oekraïne. Deze oorlog heeft tot een enorme stijging van de voedsel- en energieprijzen geleid.

Evaluatie van het huidige beleid

Het huidige beleid is geëvalueerd met de uitvoering. De conclusies in een notendop zijn:

- Inzet op zelfredzaamheid / eigen kracht van de inwoner is en blijft belangrijk. Tijdens het traject moet er meer aandacht zijn voor financiële zelfredzaamheid en er moet meer aandacht zijn voor nazorg. (het duurzaam oplossen van het probleem).
- Inzet op vroegsignalering blijft belangrijk.
- De keten van integrale schuldhulpverlening wordt positief beoordeeld en kan op dezelfde manier voortgezet worden
- Maatwerk en vraaggerichte aanpak zijn leidend.
- Focus op het positief afsluiten van het SHV traject.
- Meer aandacht aan de vindbaarheid en toegankelijkheid van de dienstverlening.

6.2 Bijlage 2: Indicatoren

De indicatoren in het dashboard zijn gericht op:

Vroegsignalering

- Hoeveel meldingen vanuit vroegsignalering leiden tot contact/adviesgesprek?

Grootte van probleem bij het in beeld komen

- Wat is de hoogte startschuld
- Aantal schuldeisers
- Onderscheid maken tussen lokaal en bovenlokaal

Effectiviteit van de inzet:

- Maken inwoners het traject (volgens plan van aanpak) af?
- Opnieuw in caseload binnen x jaar?

Nakomen termijnen.

- Binnen 4 weken na de melding vindt een eerste gesprek plaats; periode van datum melding tot datum eerste gesprek.
- Binnen 3 werkdagen na de melding crisis vindt er een gesprek plaats; periode van datum melding crisis tot datum gesprek
- Binnen 8 weken na het eerste gesprek, wordt er een besluit genomen; periode van datum eerste gesprek tot datum besluit
- Doorlooptijd stabilisatiefase
- Gemiddelde doorlooptijd alle geslaagde schuldendossiers in dagen van aanmelding schulddienstverlening tot realisatie sanering

Inzet van instrumenten/ trajecten.

- Wat zijn de kosten van het aantal ingezette beschermingsbewind?
- Hoe vaak is beschermingsbewind ingezet?
- Hoe vaak is schuldbewind ingezet?
- Wat is het resultaat geweest hiervan?
- Hoe vaak is budgetcoaching ingezet?
- Hoe vaak is budgetbeheer ingezet?
- Wat is het resultaat geweest hiervan?
- Hoe vaak is gebruik gemaakt van adviesrecht?
- Wat is het totaal aantal gestarte en afgeronde (met en zonder schone lei) MSNP en WSNP- trajecten?
- Hoeveel dwangakkoorden zijn ingezet?
- Hoeveel saneringskredieten zijn ingezet?
- Hoeveel ondernemers zijn geholpen? Welke trajecten zijn ingezet?

Evaluatie van de schuldhulp.

- Hoe heeft de inwoner de schuldhulp ervaren?
- Wat was positief?
- Waar liggen verbeterpunten?

6.3 Bijlage 3: Begrippenlijst

1. Budgetbeheer: Het beheren van het budget van een individu of huishouden (op vrijwillige basis) door een instantie of professional, met als doel het voorkomen van financiële problemen en het op orde houden van de financiën.
2. Beschermingsbewind: Een vorm van bewindvoering waarbij de bewindvoerder specifiek belast is met het beheren van de financiën van een persoon die niet in staat is om dit zelf te doen, vaak vanwege lichamelijke of geestelijke beperkingen.
3. Dwangakkoord: Een schuldenaar kan met dwangakkoord de rechtbank verzoeken één of meerdere weigerende schuldeisers bevelen in te stemmen met de schuldregeling die in het minnelijke traject namens schuldenaar is aangeboden.
4. Eenvoudige hulpvragen: Hulpvragen op het gebied van schuldhulpverlening die relatief eenvoudig op te lossen zijn en geen complexe of langdurige ondersteuning vereisen.
5. Financiële zelfredzaamheid: Het vermogen van een individu om zijn eigen financiën te beheren en te regelen, inclusief het maken van budgettaire beslissingen en het omgaan met financiële uitdagingen zonder externe hulp.
6. Incassomaatregelen: Juridische stappen ondernomen door schuldeisers om openstaande schulden te innen, zoals het inschakelen van een incassobureau of het aanvragen van een gerechtelijk vonnis.
7. Indicatoren: Meetbare variabelen die worden gebruikt om de voortgang, effectiviteit of kwaliteit van schuldhulpverleningstrajecten/ ontwikkelingen te evalueren.
8. Inkomensbeheer: Het beheren van het inkomen van een individu door een derde partij, zoals een bewindvoerder of budgetbeheerder, om ervoor te zorgen dat de financiële verplichtingen worden nagekomen en om problematische schulden te voorkomen.
9. Inkomensvoorzieningen: Financiële steun of uitkeringen verstrekt door de overheid aan individuen of huishoudens met een laag inkomen, om hen te helpen bij het voorzien in hun basisbehoeften.
10. Integrale schuldhulpverlening: Een benadering van schuldhulpverlening waarbij verschillende aspecten van het leven van de schuldenaar worden meegenomen, zoals psychosociale, juridische, maatschappelijke, (gezondheids-)zorg en financiële aspecten, om een breed scala aan ondersteuning te bieden.
11. Klantbegeleider: Een professional binnen de schuldhulpverlening die verantwoordelijk is voor het begeleiden en ondersteunen van inwoners gedurende het schuldhulpverleningstraject.
12. Kredietbank: Een financiële instelling die gespecialiseerd is in het verstrekken van leningen aan mensen met een laag inkomen of aan mensen met problematische schulden, vaak tegen gunstige voorwaarden.
13. Maatwerkregelingen: Specifieke regelingen of aanpassingen die worden toegepast binnen de schuldhulpverlening om tegemoet te komen aan de individuele behoeften en omstandigheden van de schuldenaar.
14. Meervoudige problematiek: Situaties waarin een persoon te maken heeft met meerdere complexe problemen of uitdagingen, zoals schulden gecombineerd met psychische, gezondheid, verslavings- of huisvestingsproblemen.
15. Minnelijke regeling (Msnp): Een buitengerechtelijke schuldsaneringsregeling waarbij schuldeisers akkoord gaan met een afbetalingsregeling zonder tussenkomst van de rechter.

16. Monitoring: Het systematisch volgen en evalueren van de voortgang, prestaties en resultaten van schuldhulpverleningstrajecten/ ontwikkelingen met behulp van specifieke indicatoren.
17. Moratorium: Een tijdelijke opschorting of uitstel van betalingen of incassomaatregelen, vaak verleend door een rechter, om een schuldenaar de kans te geven zijn financiële situatie te herstellen.
18. Nazorg: Ondersteuning en begeleiding die wordt geboden aan schuldenaren nadat zij een schuldhulpverleningstraject hebben doorlopen, om ervoor te zorgen dat zij stabiel blijven en hun financiële zelfredzaamheid behouden.
19. Ontzorgen: Het verminderen van stress, zorgen en lasten voor schuldenaren door hen te ondersteunen bij het beheer van hun financiën en het vinden van oplossingen voor hun schulden.
20. Preventie: Maatregelen en interventies die gericht zijn op het voorkomen van financiële problemen en schulden, onder andere door middel van voorlichting, educatie en het versterken van financiële vaardigheden.
21. Problematische schulden: Schulden die dusdanig hoog zijn of dusdanige problemen veroorzaken dat de schuldenaar niet in staat is om deze zelfstandig af te lossen, en waarvoor professionele hulp en ondersteuning nodig is.
22. Saneringskrediet: Een financiële regeling waarbij een schuldenaar een lening krijgt om zijn schulden geheel of gedeeltelijk af te lossen, vaak onder voorwaarden zoals het voltooien van een schuldhulpverleningstraject.
23. Schuldeisers: Personen, bedrijven of instanties aan wie geld verschuldigd is door een schuldenaar als gevolg van openstaande rekeningen, leningen of andere financiële verplichtingen.
24. Schuldhulpverleningstraject: Het proces waarbij een schuldenaar ondersteuning en begeleiding ontvangt bij het aanpakken van zijn schuldenproblematiek, bestaande uit onder andere verschillende stappen zoals intake, budgetadvies, schuldbemiddeling en nazorg.
25. Separaat: Losstaand of afzonderlijk. In de context van schuldhulpverlening kan het verwijzen naar specifieke aspecten of onderdelen van een schuldhulpverleningstraject die apart worden behandeld of aparte aandacht vereisen.
26. Stabilisering: Het proces waarbij de financiële situatie van een schuldenaar wordt gestabiliseerd door middel van budgetbeheer, betalingsregelingen en andere maatregelen, voordat verdere stappen worden genomen in de richting van schuldaflossing of -sanering.
27. Toegang: De mogelijkheid voor een individu om gebruik te maken van schuldhulpverleningsdiensten, voorzieningen of regelingen om hulp te krijgen bij het oplossen van financiële problemen en schulden.
28. Verwijzers: Personen, instanties of organisaties die mensen doorverwijzen naar schuldhulpverleningsdiensten, zoals maatschappelijk werkers, huisartsen, gemeentelijke instanties, sociale diensten, enzovoort.
29. Voorliggend veld: verwijst naar de hulpverlening of ondersteuning die beschikbaar is voordat een situatie verergert of voordat intensievere interventies nodig zijn. In de context van schuldhulpverlening betekent voorliggend veld dat er eerst wordt gekeken naar de mogelijkheden binnen reguliere hulpverlening of voorzieningen voordat men overgaat tot meer gespecialiseerde of intensieve vormen van ondersteuning, zoals schuldhulpverleningstrajecten of wettelijke regelingen.

30. Vroegsignalering: Het vroegtijdig herkennen en identificeren van signalen die kunnen wijzen op mogelijke financiële problemen of dreigende schulden, met als doel om tijdig passende ondersteuning te bieden en escalatie van de problemen te voorkomen.
31. Waarborgfonds: Een fonds dat financiële garanties biedt voor leningen of andere financiële verplichtingen, vaak gebruikt om financiële risico's te beperken voor zowel schuldenaren als schuldeisers in het kader van schuldhelpverlening.
32. Wettelijke regeling (Wsnp): De Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) is een wettelijke regeling in Nederland die schuldenaren met problematische schulden de mogelijkheid biedt om een schuldsaneringstraject in te gaan onder toezicht van een bewindvoerder en onder bepaalde voorwaarden hun schulden geheel of gedeeltelijk af te lossen.

Advies aan de Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten inzake het Beleidsplan Integrale schuldhulpverlening Peelgemeenten 2024-2027.

In de vergadering van 22 november 2023 is het Beleidsplan Integrale schuldhulpverlening Peelgemeenten 2024-2027 (Beleidsplan) ter opiniëring voorgelegd aan de afgevaardigden van de lokale cliëntenraden van de deelnemende Peelgemeenten (Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren) vertegenwoordigd in de Regionale Cliëntenraad Participatiewet Arbeidsmarktregio Helmond-de Peel.

In de vergadering van 20 december 2023 is het Beleidsplan ter advisering voorgelegd aan de afgevaardigden van de lokale cliëntenraden van de deelnemende Peelgemeenten (Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren) vertegenwoordigd in de Regionale Cliëntenraad Participatiewet Arbeidsmarktregio Helmond-de Peel. De deelnemende Peelgemeenten adviseren de volgende wijzigingen in het Beleidsplan op te nemen:

- Dat in geval van een crisissituatie de inwoner zo spoedig mogelijk wordt geholpen, maar uiterlijk binnen 14 dagen. Indien gemeenten kiezen voor individueel maatwerk zullen generalisaties niet altijd kloppen.
- Nazorg
De focus bij nazorg moet de cliënt zijn, met zorg en maatschappelijke participatie als gelijkwaardige nevendoelen, niet als enkel ondergeschikt aan de doelstelling arbeid, maar minimaal als gelijkwaardig hieraan. Verder dient nazorg in het Beleidsplan frequent en nog concreter te worden ingevuld.
- Preventie.
Het begrip preventie wordt in het Beleidsplan in meerdere betekenissen gebruikt. Dit veroorzaakt verwarring. Het verdient sterke aanbeveling dat het begrip preventie in het Beleidsplan slechts in dezelfde eenduidige betekenis wordt gebruikt. Opname van een verklarende begrippenlijst verdient aanbeveling.
- Monitor Sociaal domein
Voor een goede bewaking van het proces is het beschikbaar hebben van relevante en gemakkelijk toegankelijke gegevens een noodzaak. Een nulmeting aan het begin van het proces is onmisbaar voor een betrouwbare evaluatie. In het Beleidsplan ontbreken lokale data zoals bijvoorbeeld het aantal energie-afsluitingen nagenoeg volledig. Het verdient aanbeveling om in het Beleidsplan op te nemen welke meetpunten worden gebruikt en op welke momenten men gaat meten. Zo houdt men de vinger aan de pols en kan men op tijd bijsturen. De

Voorzitter en secretaris Regionale Cliëntenraad Helmond-de Peel

Jan Willem Popelier & Angelie van Alphen

Jan Willem 06 33 76 38 57 | jw.popelier@upcmail.nl

Angelie 06 13 08 70 00 | a.vanalphen@bbhmail.nl

Regionale cliëntenraad wordt graag 2 keer per jaar geïnformeerd over het verloop van het proces.

- Doelgroep jongeren
Relevante duidelijke gegevens ontbreken voor deze doelgroep, waardoor het trekken van betrouwbare conclusie over de beleidsvoortgang voor deze doelgroep niet mogelijk is.
Geadviseerd wordt om expliciet aan te sluiten bij de leefwereld van de jongeren en de communicatiemiddelen die bij de jongeren worden gebruikt. De Regionale Cliëntenraad adviseert de scholen te betrekken bij de uitwerking van het plan Jongeren en Schulden en gebruik te maken van de good practice situaties bij o.a. V.O. St. Lucas.
- Vrijwilligers
Bij vroegsignalering wordt gebruik gemaakt van vrijwilligers. Zijn deze vrijwilligers gekwalificeerd voor dit werk en zijn de nodige waarborgen ingesteld voor de privacy van de cliënten.

Een positief advies hangt af van de wijze waarop u tegemoetkomt aan de hierboven geadviseerde wijzigingen van het Beleidsplan.

De lokale cliëntenraad van de Peeltgemeente Asten was zowel bij de opiniëring als bij de advisering niet vertegenwoordigd.

Helmond, 20 februari 2024

De voorzitter,

J.W. Popelier

Voorzitter en secretaris Regionale Cliëntenraad Helmond-de Peel

Jan Willem Popelier & Angelie van Alphen

Jan Willem 06 33 76 38 57 | jw.popelier@upcmail.nl

Angelie 06 13 08 70 00 | a.vanalphen@bbhmail.nl

Clëntenraad Participatiewet

Laarbeek, 23 februari 2024

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Laarbeek

Advies lokale aanpak schuldhulpverlening

Geacht college,

In onze vergadering van 19 februari 2024 bespraken wij het conceptstuk *Lokale aanpak schuldhulpverlening gemeente Laarbeek 2024-2027*. Het is uw uitwerking van het regionale beleidsplan waarover de Regionale Cliëntenraad al een (apart) advies gaf, zie de bijlage bij deze brief.

In onze vergadering van 20 november 2023 bespraken wij een eerdere versie van uw stuk en toen was onze conclusie: *"de gemeente is goed bezig met dit thema"*.

Over deze conceptversie hebben wij enkele opmerkingen:

- We vinden het vreemd dat het zo moeilijk is om de lokale cijfers compleet te krijgen. Die moet de LEVgroep toch hebben en zij zou ook moeten rapporteren over de voortgang van dit werk, bijvoorbeeld in haar jaarverslagen. Dit blijft volgens ons nodig voor het aansturen en regelmatig bijstellen van de thema's in uw notitie, bij gemeente en uitvoerders. En zeker bij uw klanten.
- Veel toevoegingen die niet concreet zijn. Voorbeelden: "(nog/steeds) meer", "regelmatig", "extra".
- Het is niet altijd duidelijk wat uw vervolgstappen zijn. Enkele voorbeelden, onder het kopje *Preventie*:
  - "(...) het onderwerp schulden bespreekbaar maken;"
  - "(...) regelmatig communiceren over welke regelingen we het hebben;"
  - "(...) extra aandacht besteden aan jongeren die 18 worden;"
  - "(...) (regelmatig) naar inwoners communiceren welke financiële regelingen er zijn".

En onder het kopje *Schuldhulpverlening Fase 1*:

- "(...) nog meer aandacht besteden aan nazorg;"
- "(...) werken met de centrale toegang".

Advies

De Cliëntenraad Participatiewet adviseert u om nog eens naar deze punten te kijken.

Met vriendelijke groet,
namens de Cliëntenraad Participatiewet,

Ad Rovers
voorzitter

bijlage: Advies *Beleidsplan Integrale schuldhulpverlening Peelgemeenten 2024-2027*.

Advies aan de Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten inzake het Beleidsplan Integrale schuldhulpverlening Peelgemeenten 2024-2027.

In de vergadering van 22 november 2023 is het Beleidsplan Integrale schuldhulpverlening Peelgemeenten 2024-2027 (Beleidsplan) ter opiniëring voorgelegd aan de afgevaardigden van de lokale cliëntenraden van de deelnemende Peelgemeenten (Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren) vertegenwoordigd in de Regionale Cliëntenraad Participatiewet Arbeidsmarktregio Helmond-de Peel.

In de vergadering van 20 december 2023 is het Beleidsplan ter advisering voorgelegd aan de afgevaardigden van de lokale cliëntenraden van de deelnemende Peelgemeenten (Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren) vertegenwoordigd in de Regionale Cliëntenraad Participatiewet Arbeidsmarktregio Helmond-de Peel. De deelnemende Peelgemeenten adviseren de volgende wijzigingen in het Beleidsplan op te nemen:

- Dat in geval van een crisissituatie de inwoner zo spoedig mogelijk wordt geholpen, maar uiterlijk binnen 14 dagen. Indien gemeenten kiezen voor individueel maatwerk zullen generalisaties niet altijd kloppen.
- Nazorg
De focus bij nazorg moet de cliënt zijn, met zorg en maatschappelijke participatie als gelijkwaardige nevendoelen, niet als enkel ondergeschikt aan de doelstelling arbeid, maar minimaal als gelijkwaardig hieraan. Verder dient nazorg in het Beleidsplan frequent en nog concreter te worden ingevuld.
- Preventie.
Het begrip preventie wordt in het Beleidsplan in meerdere betekenissen gebruikt. Dit veroorzaakt verwarring. Het verdient sterke aanbeveling dat het begrip preventie in het Beleidsplan slechts in dezelfde eenduidige betekenis wordt gebruikt. Opname van een verklarende begrippenlijst verdient aanbeveling.
- Monitor Sociaal domein
Voor een goede bewaking van het proces is het beschikbaar hebben van relevante en gemakkelijk toegankelijke gegevens een noodzaak. Een nulmeting aan het begin van het proces is onmisbaar voor een betrouwbare evaluatie. In het Beleidsplan ontbreken lokale data zoals bijvoorbeeld het aantal energie-afsluitingen nagenoeg volledig. Het verdient aanbeveling om in het Beleidsplan op te nemen welke meetpunten worden gebruikt en op welke momenten men gaat meten. Zo houdt men de vinger aan de pols en kan men op tijd bijsturen. De

Voorzitter en secretaris Regionale Cliëntenraad Helmond-de Peel

Jan Willem Popelier & Angelie van Alphen

Jan Willem 06 33 76 38 57 | jw.popelier@upcmail.nl

Angelie 06 13 08 70 00 | a.vanalphen@bbhmail.nl

Regionale cliëntenraad wordt graag 2 keer per jaar geïnformeerd over het verloop van het proces.

- Doelgroep jongeren
Relevante duidelijke gegevens ontbreken voor deze doelgroep, waardoor het trekken van betrouwbare conclusie over de beleidsvoortgang voor deze doelgroep niet mogelijk is.
Geadviseerd wordt om expliciet aan te sluiten bij de leefwereld van de jongeren en de communicatiemiddelen die bij de jongeren worden gebruikt. De Regionale Cliëntenraad adviseert de scholen te betrekken bij de uitwerking van het plan Jongeren en Schulden en gebruik te maken van de good practice situaties bij o.a. V.O. St. Lucas.
- Vrijwilligers
Bij vroegsignalering wordt gebruik gemaakt van vrijwilligers. Zijn deze vrijwilligers gekwalificeerd voor dit werk en zijn de nodige waarborgen ingesteld voor de privacy van de cliënten.

Een positief advies hangt af van de wijze waarop u tegemoetkomt aan de hierboven geadviseerde wijzigingen van het Beleidsplan.

De lokale cliëntenraad van de Peeltgemeente Asten was zowel bij de opiniëring als bij de advisering niet vertegenwoordigd.

Helmond, 20 februari 2024

De voorzitter,

J.W. Popelier

Voorzitter en secretaris Regionale Cliëntenraad Helmond-de Peel

Jan Willem Popelier & Angelie van Alphen

Jan Willem 06 33 76 38 57 | jw.popelier@upcmail.nl

Angelie 06 13 08 70 00 | a.vanalphen@bbhmail.nl

Regionale Cliëntenraad Participatiewet Arbeidsmarktregio Helmond-De Peel

Presentielijst vergadering 05 maart 2024

Gemeente/Regio	Orgaan	Naam	Aan- wezig	Afwezig	
				m.k	z.k
Asten	Adviesraad Sociaal Domein	Mia van der Aa	x		
		Mayke Peters	x		
Deurne	Cl.R. Werk en Inkomen	Herman Jansen	x		
		Philomene Bekkers			
		Gerrie van Loon			
Geldrop/Mierlo	Cl.R. Participatiewet en Minima	Annerie van der Sterre	x		
		Rob Mostert	x		
		vacature			
Gemert/Bakel	CL.R. Participatiewet en Minima	Hanny Koolen	x		
		Tijn Lauwers	x		
Helmond	Cl.R. Participatiewet en Minima	Lucia Dalle Vedove	x		
		Hans Gevers	x		
Laarbeek	Cl.R. Participatiewet en Minima	Ad Rovers	x		
		Francien van den Eijnde	x		
Someren	Cl.R. Participatiewet en Minima	Jan Müller	x		
Vertegenwoordiging WSW		Maarten v Helmond	x		
Onafhankelijk voorzitter		Jan-Willem Popelier		x	
Onafhankelijk secretaris		Simon Wessels	x		
Toehoorder					

Orgaan	Functie	Naam	Aanwezig	Afwezig	
				m.k	z.k
Senzer	Beleidsadviseur	Danielle van Dijck	x		
	Algemeen directeur	Marion van Limpt		x	
	Notulist	Fatima Akhenakh	x		
Peelgemeenten	Beleidsadviseur	Ilvy van Grunsven		x	

Notulen Regionale Cliëntenraad Participatiewet Arbeidsmarktregio Helmond-De Peel**1. Opening en vaststelling agenda**

De secretaris neemt het voorzitterschap over in verband met verhindering van de voorzitter. Hij opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom in het bijzonder de nieuwe vertegenwoordigers vanuit de gemeente Asten, Mia van der Aa en Mayke Peters. Alle raadsleden stellen zich kort voor.

De agenda wordt met toevoeging van het onderwerp lokale uitwerking van het beleidsplan schuldhulpverlening Peelgemeenten vanuit de gemeente Laarbeek vastgesteld.

2. Projectplan dienstverlening doelgroep 0-30

Nicole Warren (projectleider Senzer) geeft een presentatie over het project intensivering dienstverlening en regionale samenwerking in de vorm van tekeningen, deze worden achteraf toegestuurd.

De dienstverlening aan de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt staat hoog op de politieke agenda. Senzer heeft opdracht gekregen om de participatie van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in algemene zin te vergroten. Hiertoe intensiever samen te werken binnen het sociale domein en te komen tot een integrale aanpak.

Senzer levert een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van de bestaanszekerheid en maatschappelijke participatie van deze groep inwoners.

Het doel is om problemen eerder te signaleren, waardoor mogelijkheden en kansen om actiever deel te nemen aan de maatschappij beter worden benut.

Op dit moment is de ondersteuning vanuit Senzer aan deze doelgroep reactief. Deze mensen worden nu 1 keer per drie jaar uitgenodigd voor een gesprek.

Dit project zal in de gemeenten Helmond, Deurne en Geldrop-Mierlo worden uitgevoerd. Per gemeente doen 30 mensen mee. De eerste 30 mensen die op de planning staan om uitgenodigd te worden voor een gesprek, worden gevraagd om aan dit project mee te doen. Voor deze werkwijze is gekozen om een zo zuiver mogelijk beeld te krijgen van wat wel en niet werkt.

Met betrekking tot het vraagstuk om de zichtbaarheid van Senzer te vergroten gaat de projectleider met een vragenlijst langs bij de 7 gemeenten en de regionale en lokale partijen om de behoefte op te halen en te kijken welke bestaande initiatieven er zijn en voor deze doelgroep kunnen worden ingezet.

Over deze doelgroep is bekend dat er op meerdere levensgebieden ondersteuning nodig is. Bij de start van het project wordt bij alle 90 personen die hieraan meedoen gemeten op 13 levensgebieden. Onderzoeksbureau Zinzis ondersteunt hierbij.

Per gemeente wordt een participatiecoach vanuit Senzer verbonden om de 30 cliënten individueel te ondersteunen in dit project.

Vanuit de Regionale Cliëntenraad wordt aangegeven dat:

- Er geïnvesteerd moet worden in het vertrouwen van de cliënt.
- De terugkoppeling van de voortgang van dit project aan zowel de RCR als de cliënt moet worden gegeven.

- Om de begeleiding van de cliënten door een vertrouwenspersoon te laten uitvoeren. Nicole Warren geeft aan dat gemeenten ervoor gekozen hebben de opdracht bij Senzer neer te leggen (voor nu is er geen andere formatie beschikbaar).
- Er wordt ingestemd om low-profile dit project in te zetten en pas tijdens het gesprek met de cliënt aan te geven dat Senzer haar dienstverlening wil verbeteren en hiervoor hulp vraagt bij de cliënt om hieraan mee te werken.
- De ontmoeting met lotgenoten een belangrijke bijdrage kan leveren in dit project. Nicole Warren geeft aan dat dit wordt ingezet wanneer dit uit de pilot naar voren komt.

Aan deze pilot hang een Plan Do Check Act (PDCA) cyclus. Een methode om stapsgewijs processen continu te kunnen verbeteren en te kijken naar de ontwikkelingen.

Nicole Warren komt graag de RCR over 6 maanden meenemen in de voortgang van het project. Mocht er tussendoor input nodig zijn vanuit de RCR, dan zal Nicole Warren dit melden bij Daniëlle van Dijck.

3. Terugkoppeling werkgroep RCR nieuwe stijl

De werkgroep “verbeterslag functioneren RCR Senzer” heeft gekeken naar:

- De “cosmetische” verbeterslag van de Regionale Cliëntenraad (hoe zorgen we ervoor dat onze eigen processen makkelijker en beter lopen).
- Het versterken van de positie van de RCR.

De werkgroep zal voor de volgende vergadering proberen met een helder voorstel te komen.

4. Handhavingsbeleid (adviserend)

De Regionale Cliëntenraad is tijdens de vorige twee vergaderingen over dit onderwerp geïnformeerd.

Het aangepaste handhavingsbeleid en het document met “wat gedaan met opmerkingen handhavingsbeleid” is bij dit agendapunt meegestuurd. De RCR complimenteert Daniëlle van Dijck over de wijze waarop de input is verwerkt en is teruggekoppeld.

De Regionale Cliëntenraad stemt unaniem positief in met “het Handhavingsbeleid Senzer 2024 en verder”. Het schriftelijk advies zal door de secretaris worden opgesteld en aan het DB en DT worden voorgelegd.

5. Wijziging beleidsregels middelentoets (adviserend)

Dit onderwerp wordt ter advisering ingebracht.

Met ingang van 1 januari 2023 is er bij wet een artikel opgenomen aangaande inkomstenvrijlating. Deze is bedoeld voor mensen die met loonkostensubsidie aan het werk zijn en een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen. Door toepassing van deze vrijlating worden de inkomsten uit arbeid tot 15%, met een maximumbedrag van € 157,96 per maand, voor een periode van 12 maanden niet gekort op de uitkering. Daarmee loont werken ook voor mensen die vanwege een beperking aangewezen zijn op een aanvullende bijstandsuitkering. Het wijzigingsbesluit heeft betrekking op de verlenging van de tijdelijke inkomensvrijlating die vanaf 1 januari 2024 mogelijk is.

Om dit op juiste gronden toe te passen zal moeten worden beoordeeld of de situatie ongewijzigd is. Dit betreft een technische aanpassing, wat opgenomen moet worden in het beleid.

Omdat er ‘slechts’ sprake is van een toevoeging aan de beleidsregels Middelentoets en er verder geen inhoudelijke aanpassingen zijn, volstaat een wijzigingsbesluit.

In artikel II “inwerkingtreding en citeertitel” wordt verwezen naar het elektronisch blad. Door de secretaris wordt gevraagd waar dit elektronisch blad te vinden is.

Daniëlle van Dijck komt hierop terug.

De Regionale Cliëntenraad stemt unaniem positief in met het wijzigingsbesluit beleidsregels middelentoets.

6. Halfjaarlijks overleg met bestuur

Het bestuur sloot in het verleden twee keer per jaar aan bij het regulier overleg van de Regionale Cliëntenraad. Omdat de vergaderdag van de RCR is gewijzigd naar de dinsdag, kan het bestuur (Riny van Rinsum, Erik de Vries en Marion van Limpt) vanwege de collegevergaderingen op de dinsdagen niet meer aansluiten bij het reguliere overleg van de RCR.

Voorgesteld wordt om hiervoor een extra vergadering in te plannen. Aan de raadsleden de keuze om hier als voltallige raad bij aan te sluiten of een afvaardiging te sturen.

De Regionale Cliënten geeft aan als voltallige raad aan te willen sluiten.

Senzer zal met een aantal datavoorstellen vanuit het bestuur komen waarbij de raad haar beschikbaarheid kenbaar kan maken.

7. Kennismaking nieuwe leden gemeente Asten

Dit onderwerp is reeds bij de opening van de vergadering aan de orde geweest.

8. Brief Langer verblijf in buitenland dan toegestaan

Namens de Lokale Cliëntenraad Deurne is een brief geagendeerd met als doel de (negatieve) toonzetting van deze brief te bespreken. Deze brief creëert vooral veel onrust en geeft volgens Deurne geen antwoord op de meest belangrijke en essentiële vragen die erdoor ontstaan. Goed om samen met de raad en Senzer naar verbeteringen te kijken.

Daniëlle van Dijck geeft aan dat er nog veel beschikkingen beschreven zijn op basis van de oude stijl. Senzer wil met deze brieven aan de slag en kijken naar de formulering en stijl. Een enorme klus wat veel tijd in beslag zal nemen.

Voorgesteld wordt om een signaal af te geven richting Senzer in de vorm van een ongevraagd advies.

De secretaris zal een (concept) ongevraagd advies opstellen, waarin zal worden aangegeven dat de raad kennis heeft genomen van de brief van Deurne. Dat er begrip is voor de regelgeving, maar dat de manier waarop dit is verwoord, aangepast zou moeten worden naar de menselijke maat. Dat er duidelijkheid moet worden geboden aan de cliënt en dat het telefoonnummer van de behandelaar in de brief moet worden vermeld.

Het concept ongevraagd advies zal voor de volgende vergadering worden geagendeerd.

9. Signalen uit de regio

Asten:

In het jaaroverzicht staat aangegeven dat Asten met een aantal onderwerpen niet heeft mee geparticipeerd. Prettiger zou zijn geweest als aangegeven zou zijn dat Asten vanwege omstandigheden niet heeft mee kunnen adviseren.

Laarbeek:

- Laarbeek vraagt aandacht voor de lokale invulling van het beleidsplan schuldhulpverlening Peelgemeenten en de uitwisseling van deze informatie onder de raadsleden. Dit onderwerp wordt voor de volgende vergadering geagendeerd. Informatie hieromtrent uit de lokale raden graag digitaal naar Daniëlle van Dijck toesturen, zodat deze kunnen worden meegestuurd voor de volgende vergadering.
- Op de website van Laarbeek zijn verschillende onderwerpen te vinden. Vragen hieromtrent kunnen aan de vertegenwoordigers van Laarbeek worden gesteld.

Senzer:

De GR Peelgemeenten vraagt aan de Regionale Cliëntenraad of zij met de terugkoppeling van de GR Peelgemeenten op het advies van het beleidsplan schuldhulpverlening, positief kunnen adviseren.

De vertegenwoordigers van de Peelgemeenten gaan akkoord met de manier waarop de opmerkingen van de RCR zijn verwerkt.

10. Notulen van 30 januari 2024

De notulen worden vastgesteld.

Naar aanleiding van:

Het voorstel om de RCR vergaderingen te beginnen met een vooroverleg (zonder aanwezigheid van Senzer) zal met de werkgroep “verbeterslag functioneren RCR Senzer” worden besproken.

De werkgroep zal met een concreet voorstel komen.

Someren adviseert om Petra van der Horst eerder te betrekken bij de verbeterslag van de raad, zodat zij samen met de raad een leidraad kan bepalen.

Voor de kosten van inschakeling van Petra van der Horst zal goedkeuring worden gevraagd bij Marion van Limpt.

11. Suggesties volgende vergadering

- Concept ongevraagd advies schrijfstijl brieven
- Uitwisseling informatie over de lokale invulling van het beleidsplan schuldhulpverlening Peelgemeenten.

12. Rondvraag en sluiting Gemert-Bakel:

Betreurd wordt dat er niks aan het geluid in de vergaderzalen gedaan kan worden.

Senzer beschikt momenteel niet over microfoons. De enige mogelijkheid is de mobiele microfoon in de Helmond Lounge. Er wordt intern naar een passende oplossing gezocht.

Asten:

Gevraagd wordt welke werkgroepen de RCR heeft en wie hieraan deelnemen.

“Werkgroep Verbeterslag Functioneren RCR Senzer” wordt gevormd door: Ad Rovers, Lucia Dalle Vedove, Tijn Lauwers, Jan-Willem Popelier en Simon Wessels.

De werkgroep Communicatie wordt gevormd door Lucia Dalle Vedove en Tijn Lauwers.

De versterking aan beide werkgroepen is zeer welkom.

Geldrop-Mierlo:

De volgende vergadering zullen 1 of 2 toehoorders vanuit de WMO raad Geldrop-Mierlo meekomen. De RCR vergaderingen zijn openbaar. Toehoorders hebben verder geen inspraak.

Helmond WSW:

Er wordt aandacht gevraagd voor de actielijst. De secretaris geeft aan dat dit zal worden opgepakt tijdens de agendavoorbereiding.

Senzer:

- De optie waar Senzer voor heeft gekozen bij het project beslag en afdracht vakantietoeslag is door de VNG teruggetrokken. Zodra Senzer meer duidelijkheid heeft, wordt hierop teruggekomen.
- De Kaderbrief is naar de colleges toegestuurd en zal ook ter informatie naar de raadsleden worden toegezonden.

De voorzitter sluit de vergadering en bedankt iedereen voor zijn/haar inbreng.

Uitgezette acties / acties in behandeling:

Datum	Onderwerp/thema	Wie en wat gedaan
03-24	Voorstel maken: - De “cosmetische” verbeter slag - Het versterken van de positie van de RCR. - Vooroverleg RCR Petra v.d. Horst betrekken bij de verbeter slag RCR Hiervoor goedkeuring vragen bij Marion van Limpt	Werkgroep nieuwe stijl
03-24	Schriftelijk advies: - Handhavingsbeleid - Wijzing beleidsregels middelentoets - Beleidsplan schuldhulpverlening - Ongevraagd advies schrijfstijl brieven	Simon
03-24	Project beslag en afdracht vakantietoeslag agenderen zodra hier meer over te melden is.	Daniëlle
03-24	Aangeven waar het elektronisch blad vermeld in het wijzigingsbesluit beleidsregels Middelentoets te vinden is	Daniëlle
03-24	Uitwisseling informatie over de lokale invulling van het beleidsplan schuldhulpverlening Peelgemeenten Informatie hieromtrent toesturen naar Daniëlle	Allen
10-23	Halfjaarlijks overleg met bestuurders inplannen	Fatima, wordt ingepland zodra vergaderschema is vastgesteld
09-23	Nagaan welke informatie er over de cliëntenraad zit in de informatiemap	Daniëlle, nog oppakken
05-23	Onderzoek naar wijze van waardering bij de behaalde stappen bijstandsgerechtigden	Senzer, loopt
05-23	Onderzoek naar mogelijkheden loonkostensubsidie kwetsbare doelgroep	Senzer, loopt inmiddels
05-23	Ondersteuning commissie communicatie	Oproep Lucia en Tijn

Onderwerpen agenda

02-22	SVZ leerlijnen horeca, detailhandel, groen, zorg	Daniëlle/Paul

Planning onderwerpen:

30 januari	- Handhavingsbeleid 2024 en verder, opiniërend - Wijziging beleidsregels middelentoets, opiniërend - RCR nieuwe stijl
5 maart	- Handhavingsbeleid 2024 en verder, voor advies - Wijziging beleidsregels middelentoets, voor advies - RCR nieuwe stijl - Optie: halfjaarlijks overleg bestuur - Pilot 0-30
2 april	- RCR nieuwe stijl
7 mei	
4 juni	- Q1 Rapportage 2024, ter informatie
2 juli	
augustus	X
3 september	- Begroting 2025, ter informatie
Heidag	
1 oktober	- Pilot 0-30
29 oktober	- optie Halfjaarlijks overleg bestuur - Q2 Rapportage 2024, ter informatie
26 november	- Tussenevaluatie pilots 0-30
17 december	-Q3 Rapportage 2024, ter informatie

Afkortingenlijst:

ALO: Alleenstaande Ouder
AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWB: Algemene wet bestuursrecht
AWIR: Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
BBL: Beroepsbegeleidende Leerweg
BBZ: Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BI-Tool: Business Intelligencetool
BMS: Bijzonder bijstand Minima Schulddienstverlening
BSOB: Belastingssamenwerking Oost-Brabant
BRP: Basisregistratie Personen
CAV: Collectieve Aanvullende Verzekering
ESF: Europees Sociaal Fonds.
GBT: Gezamenlijk Bemiddelingsteam
GR: Gemeenschappelijke Regeling
HKZ: Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
IBA: Indicatie Banenafpraak
IOAW: Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte Werkloze Werknemers
IOAZ: Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
IMK: Het Instituut Midden- en Kleinbedrijf
INK: Instituut Nederlandse Kwaliteit
IPS: Individuele Plaatsing en Steun
KPI: Kritische Prestatie Indicator
LBIO: Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen
LCR: Landelijke Cliëntenraad
LEV: Leven en Verbinden
LKS: loonkostensubsidie
LD: loondispensatie
M&O: Misbruik en Oneigenlijk gebruik
NOW: Noodmaatregel overbrugging werkgelegenheid
NVVK: Nederlandse vereniging voor volkskrediet
OGON: Opdrachtgevers Opdrachtnemers overleg
PIP: Persoonlijk Inburgeringsplan
PDCA: Plan Do Check Act
POW: Perspectief Op Werk
PWC: Price WaterhouseCoopers
RCR: Regionale Cliëntenraad Participatiewet Arbeidsmarktregio Helmond-De Peel
RDW: Rijksdienst voor wegverkeer
REACT EU: Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe
RMC: Regionaal Meldpunt Coördinatie
RMT: Regionaal Mobiliteitsteam
ROC: Regionaal Opleidingencentrum
RWW: Rijksgroepsregeling Werkloze Werknemers
SBB: Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
SSD: Suite Sociaal Domein
TIP: Telefonische Informatie Punt
TNV: Tegenprestatie naar Vermogen
TONK: Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
TOZO: Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UWV: Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

Vakopleiding: Voor Arbeid en Kansen-opleiding
WAB: Wet Arbeidsmarkt in Balans
WGR: Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WGS: Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening
WHOA: Wet Homologatie Onderhands Akkoord
WML: Wettelijk MinimumLoon
WSNP: Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WSP: Werkgeversservicepunt Helmond-De Peel

Koers-update sociaal domein GR
Peelgemeenten, gemeenten Asten, Deurne,
Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren

[Bekijk de webversie](#)

SAMENWERKEN
door samen werken

Klaar voor gebruik:

Communicatietoolkit Normaliseren

Speciaal voor jou (en je collega's): een toolkit

Normaliseren gaat over het accepteren van eigen (on)mogelijkheden en het hebben van realistische verwachtingen. Het gaat over zoveel mogelijk zelf doen, zonder hulp waar het kan en met hulp waar het nodig is. Kortom, normaliseren is een belangrijke grondhouding voor als je werkzaam bent in het sociaal domein in welke rol dan ook.

Help je mee om het gedachtengoed van normaliseren uit te dragen richting collega's, ketenpartners en inwoners? Misschien doe je dat al - bewust of onbewust - en wil je hier beter in worden. Misschien doe je dit nog niet en wil je hiermee een vliegende start maken. Om iedereen die werkzaam is in het sociaal domein van de Peelgemeenten te helpen bij het uitdragen van het normaliserend gedachtengoed is de Communicatietoolkit Normaliseren ontwikkeld. En jij krijgt hiervan de primeur, want we lanceren de toolkit via deze speciale editie van de Koersnieuwsbrief.

Basis voor normaliserend communiceren

Met het project Communicatietoolkit (als onderdeel van het programma Normaliseren) willen we normaliseren zichtbaar en concreet maken en daarmee een houvast bieden om met elkaar in gesprek te zijn over wat dit begrip inhoudt en betekent voor ieders rol.

De materialen in de Communicatie-toolkit zijn te gebruiken als basis voor alle communicatie richting inwoners en ketenpartners met wie onze zes gemeentelijke organisaties te maken hebben. We hopen van harte dat jij, door de materialen in de toolkit te gebruiken, beter geoutilleerd bent om 'normaliserend te communiceren'.

Ella-Marie Martens en Cecile Snijders,
projectleiders Communicatietoolkit normaliseren

Normaliseren

Bevlogen
samenwerking

Zakelijke
samenwerking

Informatiegedreven
werken

Excellent
werkgeverschap

Hoe gebruik ik de toolkit?

De toolkit biedt jou 'gereedschap' om normaliserend te kunnen communiceren. De toolkit bestaat uit een aantal communicatiematerialen die je kunt gebruiken als basis voor alle communicatie richting inwoners en ketenpartners. Je kunt de materialen ombouwen en aanvullen, zodat jij ze in je eigen situatie kunt gebruiken. Je kunt de materialen downloaden (zie links in het volgende artikeltje) en naar behoefte aanpassen. De oorspronkelijke toolkitmaterialen blijven beschikbaar via deze nieuwsbrief en via deze [Teamsmap](#). Als er in de toekomst updates van de materialen volgen, blijven deze ook beschikbaar via deze nieuwsbrief en de genoemde Teamsmap.

Wat zit er in de toolkit?

- Kernboodschap normaliseren: deze is te gebruiken als basis in alle communicatie richting inwoners en ketenpartners. Deze is te gebruiken voor en om te bouwen naar bijvoorbeeld teksten voor brieven. Deze is al in gebruik sinds het Koerscongres op 2 november 2023.
- Lijst van veelgestelde vragen vanuit inwoners en antwoorden daarop vanuit het gedachtegoed normaliseren, voortbordurend op de kernboodschap (Q&A, Questions & Answers). Deze is handig om doeltreffend inwonersvragen te kunnen beantwoorden.
- Vier folderteksten:
  - Sociaal domein (algemeen)
  - Opvoeden en opgroeien
  - WMO (hulp en ondersteuning)
  - Werk en inkomen
- Lay-out versie van de folder opvoeden en opgroeien in de stijl van Sociaal Team Asten als voorbeeld
- Handreiking inrichten website in het kader van Normaliseren
- Opzet bijeenkomst ketenpartners normaliseren
- Lijst met handige links en apps

Dank en doorontwikkeling

Deze toolkit zou er niet zijn geweest, zonder de constructieve feedback van de leden van het kernteam normaliseren, de programmaleiders van de Koers, de gebiedsmanagers Peelgemeenten, de manager dienstverlening, de manager opgafegericht & programmatisch werken en de communicatieadviseurs van de zes gemeentelijke organisaties. Dank daarvoor! Communicatie kan altijd beter. Heb je ideeën voor de doorontwikkeling van de materialen van de toolkit, geef het dan door aan de leden van het kernteam Normaliseren! Bij voorbaat dank

Deze e-mail is verstuurd aan cecile.snijders@peelgemeenten.nl. Wil je zelf deze nieuwsbrief ook ontvangen? Je kunt je hier [aanmelden](#). Als je geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kun jij je [hier afmelden](#).

Je kunt ook je [gegevens inzien en wijzigen](#). Voor een goede ontvangst voeg je info@peelgemeenten.nl toe aan jouw adresboek.

Koers-update sociaal domein GR
Peelgemeenten, gemeenten Asten, Deurne,
Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren

[Bekijk de webversie](#)

SAMENWERKEN
door samen werken

Klaar voor gebruik:

Communicatietoolkit Normaliseren

Speciaal voor jou (en je collega's): een toolkit

Normaliseren gaat over het accepteren van eigen (on)mogelijkheden en het hebben van realistische verwachtingen. Het gaat over zoveel mogelijk zelf doen, zonder hulp waar het kan en met hulp waar het nodig is. Kortom, normaliseren is een belangrijke grondhouding voor als je werkzaam bent in het sociaal domein in welke rol dan ook.

Help je mee om het gedachtengoed van normaliseren uit te dragen richting collega's, ketenpartners en inwoners? Misschien doe je dat al - bewust of onbewust - en wil je hier beter in worden. Misschien doe je dit nog niet en wil je hiermee een vliegende start maken. Om iedereen die werkzaam is in het sociaal domein van de Peelgemeenten te helpen bij het uitdragen van het normaliserend gedachtengoed is de Communicatietoolkit Normaliseren ontwikkeld. En jij krijgt hiervan de primeur, want we lanceren de toolkit via deze speciale editie van de Koersnieuwsbrief.

Basis voor normaliserend communiceren

Met het project Communicatietoolkit (als onderdeel van het programma Normaliseren) willen we normaliseren zichtbaar en concreet maken en daarmee een houvast bieden om met elkaar in gesprek te zijn over wat dit begrip inhoudt en betekent voor ieders rol.

De materialen in de Communicatie-toolkit zijn te gebruiken als basis voor alle communicatie richting inwoners en ketenpartners met wie onze zes gemeentelijke organisaties te maken hebben. We hopen van harte dat jij, door de materialen in de toolkit te gebruiken, beter geoutilleerd bent om 'normaliserend te communiceren'.

Ella-Marie Martens en Cecile Snijders,
projectleiders Communicatietoolkit normaliseren

Normaliseren

Bevlogen
samenwerking

Zakelijke
samenwerking

Informatiegedreven
werken

Excellent
werkgeverschap

Hoe gebruik ik de toolkit?

De toolkit biedt jou 'gereedschap' om normaliserend te kunnen communiceren. De toolkit bestaat uit een aantal communicatiematerialen die je kunt gebruiken als basis voor alle communicatie richting inwoners en ketenpartners. Je kunt de materialen ombouwen en aanvullen, zodat jij ze in je eigen situatie kunt gebruiken. Je kunt de materialen downloaden (zie links in het volgende artikeltje) en naar behoefte aanpassen. De oorspronkelijke toolkitmaterialen blijven beschikbaar via deze nieuwsbrief en via deze [Teamsmap](#). Als er in de toekomst updates van de materialen volgen, blijven deze ook beschikbaar via deze nieuwsbrief en de genoemde Teamsmap.

Wat zit er in de toolkit?

- Kernboodschap normaliseren: deze is te gebruiken als basis in alle communicatie richting inwoners en ketenpartners. Deze is te gebruiken voor en om te bouwen naar bijvoorbeeld teksten voor brieven. Deze is al in gebruik sinds het Koerscongres op 2 november 2023.
- Lijst van veelgestelde vragen vanuit inwoners en antwoorden daarop vanuit het gedachtegoed normaliseren, voortbordurend op de kernboodschap (Q&A, Questions & Answers). Deze is handig om doeltreffend inwonersvragen te kunnen beantwoorden.
- Vier folderteksten:
  - Sociaal domein (algemeen)
  - Opvoeden en opgroeien
  - WMO (hulp en ondersteuning)
  - Werk en inkomen
- Lay-out versie van de folder opvoeden en opgroeien in de stijl van Sociaal Team Asten als voorbeeld
- Handreiking inrichten website in het kader van Normaliseren
- Opzet bijeenkomst ketenpartners normaliseren
- Lijst met handige links en apps

Dank en doorontwikkeling

Deze toolkit zou er niet zijn geweest, zonder de constructieve feedback van de leden van het kernteam normaliseren, de programmaleiders van de Koers, de gebiedsmanagers Peeltgemeenten, de manager dienstverlening, de manager opgafegericht & programmatisch werken en de communicatieadviseurs van de zes gemeentelijke organisaties. Dank daarvoor! Communicatie kan altijd beter. Heb je ideeën voor de doorontwikkeling van de materialen van de toolkit, geef het dan door aan de leden van het kernteam Normaliseren! Bij voorbaat dank

Deze e-mail is verstuurd aan cecile.snijders@peelgemeenten.nl. Wil je zelf deze nieuwsbrief ook ontvangen? Je kunt je hier [aanmelden](#). Als je geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kun jij je [hier afmelden](#).

Je kunt ook je [gegevens inzien en wijzigen](#). Voor een goede ontvangst voeg je info@peelgemeenten.nl toe aan jouw adresboek.

Normaliseren

Toelichting kernboodschap

De kernboodschap slaat de brug tussen de beleving van de doelgroep en je eigen bedoeling. Een boodschap komt pas over als die de waarden of overtuigingen van een ander raakt. Voor Normaliseren hebben we een algemene kernboodschap opgesteld. Deze wordt nooit één op één gebruikt, maar is de basis voor alle communicatie waar we de boodschap van normaliseren in naar voren willen laten komen.

Je kunt de kernboodschap dan ook wat aanpassen, zodat die bijvoorbeeld beter past bij de doelgroep die je wilt bereiken of het communicatiemiddel dat je wilt inzetten. Je kunt er ook voor kiezen om elementen van de kernboodschap te gebruiken in je communicatie.

Een kernboodschap ontwikkelt altijd mee met je project of beleidsontwikkeling. Daarom bekijken we door de tijd heen of de kernboodschap nog passend is of dat het nodig is er andere elementen in op te nemen.

Normaliseren

Kernboodschap

Je komt in je leven in allerlei situaties terecht. Als je opgroeit, zelf kinderen krijgt of ouder wordt... Elke levensfase brengt nieuwe situaties met zich mee, die soms leuk en makkelijk zijn, maar een andere keer wat moeilijker, en ook niet zo fijn. Het kan bijvoorbeeld zijn dat je moet leven met een beperking, of dat je niet makkelijk een baan kunt vinden. Of dat je (als) kind de druk voelt om te presteren op een bepaalde manier, die misschien niet bij je past. Kortom: vaak is je leven zorgeloos en fijn, en soms zit het (even) tegen; dat is volkomen normaal.

Er ligt een hele zware druk op de zorg, nu en in de nabije toekomst. Dit komt bijvoorbeeld door de vergrijzing, wat veel zorgvragen met zich meebrengt, terwijl er te weinig mensen zijn om dit werk op te vangen. Maar ook prestatiedruk bij jongeren draagt bij aan een toename van het aantal hulpvragen. De grote vraag is: hoe houden we de zorg goed en betaalbaar? Alleen samen kunnen we die druk wegnemen. Dit lukt beter als we ons realiseren dat jij in de basis verantwoordelijk bent om voor jezelf en je naasten te zorgen.

Natuurlijk is er een vangnet vanuit de overheid (gemeente) voor als dat echt niet meer lukt. We kijken dan samen naar wat je wél kunt, nu en in de toekomst. Zowel op het gebied van zorg als financieel gaan we uit van je eigen mogelijkheden. Heb je vragen? Neem dan contact op met het sociaal team in je gemeente via ... (mail, telefoon, website, inloopmogelijkheid, etc).

Q & A Inwoners - normaliseren

Onderdeel van communicatietoolkit Normaliseren, versie april 2024

Vraag	Antwoord
Ik heb recht op zorg, ondersteuning en voorzieningen.	In principe is iedereen zelf verantwoordelijk om voor zichzelf te zorgen. Wij zijn er voor de mensen die dit (tijdelijk) echt niet meer zelf kunnen. In die gevallen kijken we samen wat de best passende ondersteuning is bij uw vraag.
Mijn buurman krijgt ook zorg, dan wil ik dat ook	In principe is iedereen zelf verantwoordelijk om voor zichzelf te zorgen. Wij zijn er voor de mensen die dit (tijdelijk) echt niet meer zelf kunnen. In die gevallen kijken we samen hoe we deze mensen kunnen helpen. Dat is altijd afhankelijk van de situatie (en dus maatwerk)
Als ik niet meer voor mezelf kan zorgen moet de gemeente dat doen	In principe is iedereen zelf verantwoordelijk om voor zichzelf te zorgen. Wij zijn er voor de mensen die dit (tijdelijk) echt niet meer zelf kunnen. Als dat niet meer lukt kijken we samen hoe we je kunnen helpen.
Mijn kinderen wonen te ver weg en hebben geen tijd om voor mij te zorgen	Dat is lastig. In principe is iedereen zelf verantwoordelijk om voor zichzelf te zorgen. Soms heb je hulp nodig van anderen. Als je kinderen niet in de buurt wonen kunnen we samen kijken of we iemand anders kunnen vinden om je te helpen, bv iemand uit je eigen omgeving.
Ik heb toch mijn hele leven belasting betaald, dan wil ik daar nu zorg voor terug	In principe is iedereen verantwoordelijk om voor zichzelf te zorgen. Wij zijn er voor de mensen die dit (tijdelijk) echt niet meer zelf kunnen. De kosten hiervoor komen inderdaad onder andere uit de belasting die je hebt betaald.
Het gaat zeker om bezuinigingen	We kijken zeker kritisch naar de kosten die zorg en ondersteuning met zich meebrengen. Daarnaast hebben we te maken met vergrijzing, waardoor er een zware druk op de zorg ligt en daardoor ook de kosten toenemen. We moeten keuzes maken. Daarom is het uitgangspunt dat iedereen verantwoordelijk is om voor zichzelf te zorgen. Wij zijn er voor de mensen die dit (tijdelijk) echt niet meer zelf kunnen.
Ik wil mee kunnen doen ook als ik ouder word of een beperking heb en dat moet de gemeente regelen en betalen	Ouder worden en omgaan met beperkingen horen bij het leven. We snappen dat dit soms lastig is, en zijn er voor je als het echt even niet lukt. We kijken hierbij vooral naar wat je wél kunt, en gaan uit van je eigen mogelijkheden. Zowel op het gebied van zorg als financieel.

Ik zie dat mijn ouders ouder worden en sommige dingen niet makkelijk meer kunnen organiseren. Ik woon zelf in het buitenland maar ben wel betrokken: wie kan me helpen of hoe moet ik het aanpakken?	Fijn dat je aan de bel trekt! Je kunt het beste contact opnemen met het sociaal team van de gemeente waar je ouders wonen, dan bespreken we de situatie samen met jou.
Ik kan niet werken want mijn kinderen zijn nog klein en ik ben alleenstaande ouder, wat kan de gemeente voor mij doen?	Goed dat je dit meldt. Je kunt het beste contact opnemen met het sociaal team van de gemeente waar je woont, dan bespreken we de situatie samen met jou.
Mijn kind moet naar een speciale school iets verderop en ik kan hem niet zelf brengen omdat ik ziek ben, wie kan mij helpen?	Dat is lastig! In principe ben je zelf verantwoordelijk om je kind naar school te brengen. Als dat niet lukt, kun je contact opnemen met het sociaal team van de gemeente waar je woont, dan bespreken we de situatie samen met jou.
Mijn vrouw is gevallen en kan daardoor het huishouden niet meer doen, dus ik wil graag huishoudelijke hulp	Dat is vervelend! In principe ben je zelf verantwoordelijk om je huishouden zelf te doen. Alleen als dit echt niet meer gaat en mensen in je omgeving je niet kunnen helpen kunnen we kijken wat we kunnen organiseren.
Ik kan de trap niet meer op om te douchen, wat nu? Betaalt de gemeente de traplift of verbouwing?	Wat vervelend! In principe ben je verantwoordelijk om voor jezelf te zorgen. De gemeente betaalt niet zomaar een traplift of een verbouwing. We bekijken samen je situatie voor nu en de toekomst.
Ik kan mijn rekeningen niet meer betalen, help!	Het kan zomaar gebeuren dat je (tijdelijk) moeilijk rond kunt komen. In principe is iedereen altijd verantwoordelijk voor zijn eigen geldzaken. Als je niet rond kunt komen, kunnen we kijken hoe dat komt. [maatwerk per gemeente benoemen/aanvullen].
Ik merk dat ik ouder word en sommige dingen niet meer goed kan, wat kan ik doen?	Goed dat je dit signaleert. Misschien kun je alvast zelf een je situatie in kaart brengen en kijken waar je tegenaan loopt? Dan kunnen we dat samen bespreken.
Ik mag geen auto meer rijden, hoe kom ik nou bij de supermarkt? Ik woon te ver om daar naartoe te lopen.	Dat is lastig. Er zijn manieren om dat op te lossen, en je toch de deur uit kunt. Kun je bijvoorbeeld met iemand samen boodschappen doen? Of vervang je auto voor een (aangepaste) fiets, rollator of scootmobiel. Je bent zelf verantwoordelijk om dit te organiseren. Wanneer dit echt niet lukt, kun je contact opnemen met het sociaal team in je eigen gemeente.
Mijn kind heeft een beperking en kan daardoor niet functioneren op school. Mijn kind heeft begeleiding nodig. Help!	Goed dat je aan de bel trekt. Je kunt op school overleggen wat de mogelijkheden zijn. Mocht je er niet uitkomen op school dan kun je contact opnemen met het sociaal team van je gemeente.
Mijn kind heeft lak aan regels en kan niet met geld omgaan. Kunnen jullie zorgen voor begeleiding?	Dat is lastig. Je bent in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor je eigen kind en de opvoeding. Er zijn een aantal nuttige websites waar je terecht kunt voor tips, zoals nji.nl en

	groeigids.nl. Ook kun je met vragen terecht bij het sociaal team van je gemeente over hoe je je kind kunt helpen.
Mijn broer kan niet zelfstandig wonen, maar thuis wonen is ook niet langer mogelijk, mijn ouders zijn op leeftijd. Wat nu?	Dat is een lastige situatie. Misschien zijn er mensen uit je omgeving die je kunnen helpen met de zorg voor je broer, om je ouders te ontlasten? Mocht dat niet lukken dan kun je contact opnemen met het sociaal team in je gemeente om je situatie te bespreken.
Ik ben leerkracht en ik maak me zorgen om de veiligheid van een van mijn leerlingen. Kunnen jullie mij helpen?	Je kunt de situatie het beste eerst op school bespreken en kijken wat jullie zelf kunnen betekenen. Mochten er vragen zijn, dan kun je contact opnemen met het sociaal team van de gemeente om de situatie te bespreken.
Mijn kind wil graag bij een sportclub maar wij kunnen dit niet betalen, wat kunnen we doen?	Rondkomen is niet altijd makkelijk, zeker niet als je weinig te besteden hebt. Keuzes maken is dan ook heel belangrijk, en het helpt om beter rond te komen. Misschien kun je je geldzaken iets anders inrichten waardoor er ruimte ontstaat om te kunnen sporten? Mocht je echt geldzorgen of –problemen hebben dan kun je contact opnemen met het sociaal team van de gemeente.
Mijn kind wordt gepest/buitengesloten/zit niet lekker in z'n vel, kunnen jullie daar iets aan doen?	Dat is vervelend. Bespreek deze situatie eerst op school en bekijk samen hoe je je kind kunt helpen. Als je er met school niet uitkomt dan kun je even contact opnemen met het sociaal team van je gemeente voor tips of informatie.
Mijn zoon/dochter heeft moeite om mee te komen op school, wat kan ik doen?	Overleg dit eerst met de leerkracht van je kind. Vaak zijn er makkelijke oplossingen om dit te verbeteren. Mocht er meer nodig zijn dan wat de school kan bieden dan kun je contact opnemen met het sociaal team van de gemeente.
We kunnen sportlessen voor onze kinderen niet betalen. Kunnen jullie deze voor ons betalen?	Rondkomen is niet altijd makkelijk, zeker niet als je weinig te besteden hebt. Keuze maken is dan ook heel belangrijk, en het helpt om beter rond te komen. Misschien kun je je geldzaken iets anders inrichten waardoor er ruimte ontstaat om te kunnen sporten? Mocht je echt geldzorgen of –problemen hebben dan kun je contact opnemen met het sociaal team van de gemeente.
We kunnen onze rekeningen niet betalen en dreigen uit huis gezet te worden. Help!	Dat is vervelend! We maken meteen een melding hiervan bij het sociaal team [maatwerk per gemeente] om te voorkomen dat je je huis kwijtraakt. Het is belangrijk om overzicht te krijgen in je geldzaken. We kunnen bv samen kijken of we betalingsregelingen kunnen treffen.
Ik wil wel werken maar ik moet ook thuis zijn voor de kinderen. Hoe kan ik dit combineren?	Werken en kinderen is goed te combineren. Misschien kun je in de vriendenkring afspraken maken op elkaars kinderen te

	passen? Kun kunt je kinderen ook af en toe naar een opvang brengen. Hier kun je een bijdrage voor krijgen, afhankelijk van je inkomen. Meer informatie kun je vinden op ... (belastingdienst?) of ook sociaal team?
Ik zou graag een baan willen maar ik heb een chronische ziekte. Zijn er mogelijkheden dat ik toch kan werken?	Werken is goed voor je, ook als je misschien een beperking hebt of chronisch ziek bent. Samen met het sociaal team van je gemeente kun je op zoek naar een baan die past bij jouw situatie.

Folder Sociaal domein

Onderdeel van communicatietoolkit Normaliseren, versie april 2024

Een sociale gemeente: Wat kun jij? Wat doen wij?

Je komt in je leven in allerlei situaties terecht. Als je opgroeit, zelf kinderen krijgt of ouder wordt... Elke levensfase brengt nieuwe situaties met zich mee, die soms leuk en makkelijk zijn, maar een andere keer wat moeilijker. Misschien soms zó moeilijk dat je er alleen niet uitkomt en hulp nodig hebt. Dit kan in allerlei situaties gebeuren, bijvoorbeeld omdat je moet leven met een beperking, of dat je niet makkelijk een baan kunt vinden. Misschien zit je kind niet goed in z'n vel of voelt deze de druk om te presteren? Kortom: vaak is je leven zorgeloos en fijn, en soms zit het (even) tegen; dat is volkomen normaal.

Als je hulp nodig hebt, kijk je natuurlijk altijd eerst zelf wat je kunt doen om je situatie te verbeteren. Vaak kan dit met mensen om je heen, denk aan familie, vrienden, buurtgenoten of contacten op school. Is dit niet voldoende? Twijfel dan niet en neem contact op met het sociaal team van de gemeente waar je woont.

Wat doet het sociaal team?

Het sociaal team is er speciaal voor alle inwoners van de gemeente waar je woont. Je kunt er terecht met vragen over zorg en ondersteuning. Dit kan van alles zijn. Denk aan: je hebt een beperking en kunt daardoor sommige dingen niet makkelijk zelf doen. Of je hebt vragen over opvoeden en opgroeien of over geld en rondkomen. Het sociaal team zoekt samen met jou naar een passende oplossing voor jouw situatie. Je kunt dus altijd contact opnemen, hier zijn geen kosten aan verbonden.

Wat kan ik verwachten?

Afhankelijk van jouw vraag, kan het sociaal team je op verschillende manieren helpen:

- Een telefoongesprek met direct antwoord op jouw vraag of doorverwijzing naar de juiste plaats.
- Een gesprek op een locatie bij jou in de buurt of op bezoek bij jou thuis. Dit om de vraag helder te krijgen en gerichte tips te ontvangen waarmee jij aan de slag kunt.
- Een reeks van een aantal gesprekken waarin jij zelf stap voor stap aan de slag gaat.
- Is er gespecialiseerde hulp nodig, dan kan het sociaal team de juiste hulp inschakelen.

Hoe neem ik contact op?

Check de contactgegevens van het sociaal team in jouw gemeente op één van deze websites:

Gemeente Asten	sociaalteam-asten.nl
Gemeente Deurne	zorgindeurne.nl
Gemeente Gemert-Bakel	gemert-bakel.nl
Gemeente Laarbeek	sociaalteam-laarbeek.nl
Gemeente Someren	zosomeren.nl

Folder Opvoeden en opgroeien

Doelgroep: volwassenen en jongeren

Onderdeel van communicatietoolkit Normaliseren, versie april 2024

Opgroeien en opvoeden - Wat kun jij? Wat doen wij?

Opgroeien en opvoeden gaat met ups en downs. Voor zowel kinderen als volwassenen brengt iedere ontwikkelingsfase nieuwe situaties met zich mee. De ene keer is dat leuk en gemakkelijk en een andere keer is dat niet zo fijn en wat moeilijker; dat is volkomen normaal. Opgroeien en opvoeden verloopt bij niemand perfect. Dat hoeft ook niet. Je doet wat je kunt en dat is vaak voldoende.

Soms is er meer nodig. Als opgroeien en opvoeden niet zo soepel loopt, kan het helpen om hier met anderen over te praten. Vaak kan dit met mensen om je heen, denk aan familie, vrienden, buurtgenoten en contacten op school. Ook zijn er handige websites die een steuntje in de rug kunnen bieden, zoals www.nji.nl en www.groeigids.nl. Is dit niet voldoende? Twijfel dan niet en neem contact op met een van de gezins- en jongerencoaches die werkzaam zijn in de gemeente waar je woont.

Wat doet een gezins- en jongerencoach?

Gezins- en jongerencoaches zijn ervaren en deskundige jeugdprofessionals bij wie je terecht kunt met vragen over opgroeien en opvoeden. Zij zijn werkzaam in de gemeente waar jij woont en zijn daarmee altijd dichtbij in de buurt te vinden. Samen met jou bekijkt een van de gezins- en jongerencoaches wat jij in jouw situatie zelf kunt en wilt en wat er nog meer nodig is. De jeugdprofessional helpt je met informatie, advies of begeleiding. Je kunt dus altijd contact opnemen, hier zijn geen kosten aan verbonden. Als de situatie daar om vraagt, werkt de gezins- en jongerencoach samen met bijvoorbeeld het consultatiebureau, het kinderdagverblijf, de school en de huisarts. Ook kan er extra (gespecialiseerde) hulp ingeschakeld worden.

Wat kan ik verwachten?

Afhankelijk van jouw vraag, kan de gezins- en jongerencoach je op verschillende manieren helpen:

- Een telefoongesprek met direct antwoord op jouw vraag of doorverwijzing naar de juiste plaats.
- Een gesprek op een locatie bij jou in de buurt of op bezoek bij jou thuis. Dit om de vraag helder te krijgen en gerichte tips te ontvangen waarmee jij aan de slag kunt.
- Een reeks van een aantal gesprekken waarin jij zelf stap voor stap aan de slag gaat.
- Indien nodig maak je samen met de gezins- en jongerencoach een plan. Daarbij kijken jullie gezamenlijk naar wat je zelf kunt, waar familie, burens of vrienden eventueel bij kunnen helpen, en waar je (tijdelijk) extra hulp bij nodig hebt.
- Is er gespecialiseerde hulp nodig, dan kan de gezins- en jongerencoaches de juiste hulp inschakelen.

Hoe neem ik contact op?

Gemeente Asten	0493 671 234 sociaalteam-asten.nl
Gemeente Deurne	0493 387 387 zorgindeurne.nl
Gemeente Gemert-Bakel	0492 378 500 gemert-bakel.nl/jeugd
Gemeente Laarbeek	0492 469 707 sociaalteam-laarbeek.nl
Gemeente Someren	0493 494 888 zosomeren.nl

Folder Werk en inkomen

Doelgroep: volwassenen

Onderdeel van communicatietoolkit Normaliseren, versie april 2024

Zorgen voor werk en inkomen: Wat kun jij? Wat doen wij?

Werk en inkomen geven je vaak een belangrijke basis om je leven te organiseren. Hoeveel geld verdien ik, hoeveel geld heb ik nodig om te kunnen leven en kloppen die met elkaar? Een baan hebben, en rond kunnen komen is niet altijd vanzelfsprekend. Soms lukt dat even niet en heb je hulp nodig. Natuurlijk kijk je eerst zelf wat je kunt doen om je situatie te verbeteren. Bijvoorbeeld door keuzes te maken, of op zoek te gaan naar ander werk wat beter bij je situatie past. Ook zijn er handige websites waar je tips kunt vinden hierover, www.wijzingeldzaken.nl of www.nibud.nl. Is dit niet voldoende of kom je er alleen niet uit? Twijfel dan niet en neem contact op met het sociaal team van de gemeente waar je woont.

Wat doet het sociaal team?

Het sociaal team is er speciaal voor alle inwoners van jouw gemeente. Je kunt er terecht met vragen over zorg en ondersteuning en dus ook voor vragen over werk en inkomen. Het sociaal team helpt je graag verder, ze zoeken samen met jou naar een passende oplossing voor jouw situatie. Je kunt dus altijd contact opnemen, hier zijn geen kosten aan verbonden.

Wat kan ik verwachten?

Afhankelijk van jouw vraag, kan het sociaal team je op verschillende manieren helpen:

- Een telefoongesprek met direct antwoord op jouw vraag of doorverwijzing naar de juiste plaats.
- Een gesprek op een locatie bij jou in de buurt of op bezoek bij jou thuis. Dit om de vraag helder te krijgen en gerichte tips te ontvangen waarmee jij aan de slag kunt.
- Een reeks van een aantal gesprekken waarin jij zelf stap voor stap aan de slag gaat.
- Is er gespecialiseerde hulp nodig, dan kan het Sociaal Team de juiste hulp inschakelen.

Hoe neem ik contact op?

Check de contactgegevens van het sociaal team in jouw gemeente op één van deze websites:

Gemeente Asten	sociaalteam-asten.nl
Gemeente Deurne	zorgindeurne.nl
Gemeente Gemert-Bakel	gemert-bakel.nl/werk-en-inkomen
Gemeente Laarbeek	sociaalteam-laarbeek.nl
Gemeente Someren	zosomeren.nl

Wat kun jij?
Wat doen wij?

Vragen over
opvoeden en
opgroeien?

Opgroeien en opvoeden – Wat kun jij? Wat doen wij?

Opgroeien en opvoeden gaat met ups en downs. Voor zowel kinderen als volwassenen brengt iedere ontwikkelingsfase nieuwe situaties met zich mee. De ene keer is dat leuk en gemakkelijk en een andere keer is dat niet zo fijn en wat moeilijker; dat is volkomen normaal. Opgroeien en opvoeden verloopt bij niemand perfect. Dat hoeft ook niet. Je doet wat je kunt en dat is vaak voldoende.

Soms is er meer nodig. Als opgroeien en opvoeden niet zo soepel loopt, kan het helpen om hier met anderen over te praten. Vaak kan dit met mensen om je heen, denk aan familie, vrienden, buurtgenoten en contacten op school.

Ook zijn er handige websites die een steuntje in de rug kunnen bieden, zoals www.nji.nl en www.groeigids.nl. Is dit niet voldoende? Twijfel dan niet en neem contact op met een van de gezins- en jongerencoaches die werkzaam zijn in de gemeente Asten

Wat doet een gezins- en jongerencoach?

Gezins- en jongerencoaches zijn ervaren en deskundige jeugdprofessionals bij wie je terecht kunt met vragen over opgroeien en opvoeden. Zij zijn werkzaam in de gemeente Asten en zijn daarmee altijd dichtbij in de buurt te vinden. Samen met jou bekijkt een van de gezins- en jongerencoaches wat jij in jouw situatie zelf kunt en wilt en wat er nog meer nodig is. De jeugdprofessional helpt je met informatie, advies of begeleiding. Je kunt dus altijd contact opnemen, hier zijn geen kosten aan verbonden. Als de situatie daar om vraagt, werkt de gezins- en jongerencoach samen met bijvoorbeeld het consultatiebureau, het kinderdagverblijf, de school en de huisarts. Ook kan er extra (gespecialiseerde) hulp ingeschakeld worden.

Wat kan ik verwachten?

Afhankelijk van jouw vraag, kan de gezins- en jongerencoach je op verschillende manieren helpen:

- Een telefoongesprek met direct antwoord op jouw vraag of doorverwijzing naar de juiste plaats.
- Een gesprek op een locatie bij jou in de buurt of op bezoek bij jou thuis. Dit om de vraag helder te krijgen en gerichte tips te ontvangen waarmee jij aan de slag kunt.
- Een reeks van een aantal gesprekken waarin jij zelf stap voor stap aan de slag gaat.
- Indien nodig maak je samen met de gezins- en jongerencoach een plan. Daarbij kijken jullie gezamenlijk naar wat je zelf kunt, waar familie, burens of vrienden eventueel bij kunnen helpen, en waar je (tijdelijk) extra hulp bij nodig hebt.
- Is er gespecialiseerde hulp nodig, dan kan de gezins- en jongerencoaches de juiste hulp inschakelen.

Hoe neem ik contact op met Sociaal Team Asten?

(0493) 671 243

maandag t/m donderdag van 9.00 tot 17.00 uur (op vrijdag alleen voor dringende vragen)

www.sociaalteam-asten.nl

Via het contactformulier op de website

sociaalteam@asten.nl

Gemeenschapshuis 't Kwartier

Kerkstraat 10, Asten dinsdag en donderdag van 9.00 tot 12.00 uur

**Ondersteuning
is gratis!
Een verwijzing
is niet nodig.**

Handreiking online communicatie (website)

Online communicatie (website)

- Doelgroep: inwoners van je eigen gemeente met een zorgvraag
- Doel:
  - Informatie delen aan inwoners met welke vragen ze waar terecht kunnen
  - Mensen wijzen op hun eigen verantwoordelijkheid en kracht: de hulp vanuit de gemeente is een vangnet.

Advies inrichten website

- Maak een aparte website voor een sociaal team of breng dit onder op een projectpagina op de gemeentelijke website.
- Start altijd (op de startpagina) met (een afgeleide) van de kernboodschap die voor Normaliseren is opgesteld. Deze kun je vinden in de Communicatie toolkit Normaliseren
- Maak een grove onderverdeling van thema's die aansluiten bij de inwoner met de zorgvraag. Plaats op de startpagina ook een link naar de welzijnsorganisatie in jouw gemeente:
  - a) Jeugd en gezin
  - b) Zelfstandig thuis
  - c) Werk- en geldzaken
  - d) Welzijnsorganisatie
  - e) Handige informatie

Advies inrichten website

- Per thema maak je duidelijk met welke vragen mensen terecht kunnen. Hiervoor kun je gebruik maken van de Q&A uit de Communicatie toolkit Normaliseren.
- Advies is om geen regelingen aan te bieden en ook geen aanvraagformulieren voor voorzieningen op te nemen op de website. Een oplossing is per situatie altijd maatwerk dus dat is nooit passend en dus ook niet functioneel
- Maak een goede verwijzing met wie iemand contact kan opnemen, wanneer dit kan en hoe (e-mail, telefoon). Denk ook aan inloopmomenten.
- Zorg ervoor dat de website of webpagina voldoet aan de [webrichtlijnen](#) digitale toegankelijkheid overheid (stem dit af met je webmaster).
- Maak gebruik van beelden en pictogrammen. Beelden zeggen vaak meer dan woorden, het maakt je website niet alleen vriendelijker maar ook meer toegankelijk en makkelijk te begrijpen. Dit geldt ook voor een ‘voorleesfunctie’.

Tips voor verdere uitwerking

- Plaats een Q&A online, een lijstje met veelgestelde vragen. Vaak stellen mensen dezelfde vragen en kunnen deze snel beantwoord worden.
- Onder het kopje 'handige informatie' kun je verwijzingen naar handige websites per thema plaatsen. Op deze websites kunnen mensen meer info vinden of zien ze waar ze met hun vraag terecht kunnen. In de Communciatie toolkit Normaliseren staat een lijstje met websites waarnaar je kunt verwijzen.
- De website krijgt een centrale rol in de communicatie rondom thema's in het sociaal domein. Zorg ervoor dat deze zichtbaar is, en mensen de weg kunnen vinden naar deze website.

Normaliseren: handige links en apps

Handige links en apps

Er is veel informatie beschikbaar over thema's uit het sociaal domein. We hoeven dan ook niet altijd het wiel opnieuw uit te vinden. In dit document zie je een aantal handige links en apps waar je in je werk naar kunt verwijzen. Hier kunnen ook inwoners gebruik van maken. We hebben de links en apps op een rijtje gezet per domein (Jeugd & Gezin, WMO en Werk & Inkomen).

Noot: we verwijzen alleen naar overheids(gerelateerde) sites en apps vanwege betrouwbare informatie.

Jeugd & gezin

- <https://www.nji.nl/>
- <https://www.kwikstart.nl/>
- <https://jeugdconnect.nl/#!/>
- www.voordejeugdenhetgezin.nl/

WMO, zorg en ondersteuning

- <https://vng.nl/rubrieken/maatschappelijke-ondersteuning-en-zorg>
- <https://www.zorgvannu.nl>

Werk & Inkomen

- <https://www.kennisplatformwerkeninkomen.nl/>
- <https://www.nibud.nl>
- <https://www.wijzeringeldzaken.nl/>

Sociaal domein algemeen

- <https://www.regelhulp.nl/>
- <https://www.campagnetoolkits.nl/>

Opzet bijeenkomst
ketenpartners

Normaliseren: wat is de norm?

Kaders bijeenkomst

- Doelgroep: ketenpartners in het sociaal domein
(wat betreft het aantal: ca. 25 personen per bijeenkomst)
- Doel:
  - delen en doorleven gedachtengoed Normaliseren:
Je mag zijn zoals je bent. Je wordt geaccepteerd met al je mogelijkheden en beperkingen. Je bent zelf verantwoordelijk om vragen en behoeften op te lossen samen met je directe netwerk. Waar een oplossing niet voorhanden is ondersteunen wij je. Deze oplossing is er altijd op gericht dat je zo snel als mogelijk op eigen kracht weer verder kan en mee kan doen.
  - het belang onderstrepen om vanuit het hele speelveld van het sociaal domein te handelen vanuit het gedachtengoed Normaliseren
  - versterken onderlinge relaties

Programma-onderdelen

1. Welkom - opening	5 minuten
2. Toelichting Leidende Principes (slides 4 tm 7) - waarom Normaliseren als opgave - waarom Leidende Principes - hoe zijn de Leidende Principes tot stand gekomen (processtappen)? - warming-up 3 stellingen: plenair reacties ophalen (er is geen goed of fout)	40 minuten
3. Jouw organisatie en Normaliseren - in hoeverre gaat dat samen? - aan de slag (zie slide 8 en 9)	40 minuten
4. Afsluiting - hoe verder met Leidende Principes en Normaliseren? - bedankt en tot ziens!	5 minuten

Normaliseren: wat is de norm?

Acceptatie van eigen (on)mogelijkheden en realistische verwachtingen hebben. We doen zoveel mogelijk zelf, zonder hulp waar het kan en met hulp waar het nodig is.

Leidende Principes:

1. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk, we laten de regie zoveel als mogelijk bij de inwoner
2. Inwoners bereiden zichzelf voor op de toekomst
3. We bieden passende zorg -en dienstverlening: zoveel als nodig, maar niet meer dan noodzakelijk.
4. 'Durf hulp te vragen in je eigen omgeving': we stimuleren hulpvragen binnen het eigen sociale netwerk
5. We staan dicht bij de inwoner en kijken wat hij/zij zelf kan doen
6. Moeilijkheden en kwetsbaarheid hoort bij het leven: we gaan niet onnodig problematiseren en medicaliseren

Normaliseren: wat is de norm?

Wel zelf een kinderwagen aanschaffen, maar de overheid verantwoordelijk voor een scootmobiel?

Normaliseren: wat is de norm?

Overnemen van zorgtaken of zelf in regie over je eigen hulpvraag?

Jouw organisatie en Normaliseren - in hoeverre gaat dat samen?

1. Welke rol zie jij voor jouw organisatie als het gaat om Normaliseren?
2. Wat kun je vanuit deze rol bijdragen aan Normaliserend denken en handelen?
3. Welke eventuele belemmeringen of spanningen ervaar je om vanuit jouw rol als organisatie Normaliserend te kunnen denken en handelen?

Normaliseren: wat is de norm?

Op iedereen een diagnose plakken; behulpzaam of onnodig?

Werkwijze

(hoort bij slide 8 - deze op scherm tonen en bij voorkeur ook als invulvel uitdelen)

1. Individueel

- Deelnemers schrijven in stilte hun antwoord op de drie vragen op

2. In gesprek in kleine groepjes (bijvoorbeeld drietallen)

- Deelnemers lichten in kleine groepjes hun antwoorden toe
- Ruimte voor het stellen van vragen ter verduidelijking
- Op zoek naar overeenkomsten en verschillen

3. Plenair delen

- Welke rollen hebben jullie beschreven bij vraag 1?
- Wat is de belangrijkste overeenkomst binnen jullie groepje als het gaat om bijdrage kunnen leveren? En bij andere groepjes?
- Wat is het belangrijkste verschil?
- Wat is de belangrijkste overeenkomst binnen jullie groepje als het gaat om belemmeringen/spanningen?
- Wat was het meest voor de hand liggende antwoord
- Wat was het meest verrassende antwoord?
- Zijn er al eerste ideeën voor oplossingen?
- Wat heb je nodig voor het vervolg?

Tips voor verdere uitwerking

- Wat lokaal per gemeente organiseren en wat gezamenlijk?
- Te kiezen locatie daarbij aan laten sluiten
- Uitnodigingstraject: wie van welke organisaties uitnodigen?
- Aandacht besteden aan sterke uitnodigingstekst (+ evt beeld)
- Indien kleinschalige bijeenkomst: zo persoonlijk mogelijk uitnodigen
- Benodigde tools & techniek:
  - scherm
  - evt. flip-over en stiften
  - werkbladen
  - pennen
- Materialen delen/uitreiken (uit communicatietoolkit)
- Aankondiging en follow-up: bijvoorbeeld berichtgeving op intranet en LinkedIn
- Uitwerking in dit document is slechts één mogelijkheid, uiteraard goed om samen te sparren over de exacte insteek met collega's uit je organisatie

Participatiesamenleving (1/2)

De adviesraad vervult zijn rol binnen de filosofie van de participatiesamenleving. Het uitgangspunt is dat inwoners eerst kijken wat men zelf kan doen en betalen, voordat men een beroep doet op voorzieningen die de gemeente geld kosten. Er is een bepaalde eigen verantwoordelijkheid die afhankelijk is van eigen mogelijkheden, capaciteiten, draagkracht en draaglast.

In de participatiesamenleving heeft een inwoner verschillende rollen(perspectieven):

- 1) een inwoner die functioneert binnen de ideeën van de participatiesamenleving (neemt zijn/haar eigen verantwoordelijkheid, anticipeert, regelt zaken zelf, denkt na over zijn leven(stijl) nu en in de toekomst, zorgt voor een sociaal netwerk etc.);

>>>

Participatiesamenleving (2/2)

(vervolg)

- 2) een inwoner die de rol vervult van naaste/mantelzorger die zijn partner, ouder, kind of ander familielid (gedeeltelijk) verzorgt;
- 3) een inwoners die als vriend zorg/ondersteuning biedt;
- 4) een inwoner die als buurt/wijkbewoner omkijkt naar zijn/haar burens en daar desgewenst naar omkijkt of ondersteuning aan biedt. En/of die in de wijk (samen met anderen) activiteiten ontplooit om de samenhang en leefbaarheid in de buurt/wijk te verbeteren;
- 5) een inwoner die als vrijwilliger actief is bij een vereniging/commissie/werkgroep of comité;
- 6) een inwoner die (samen met andere inwoners) een burgerinitiatief ontplooit bijvoorbeeld door een zorgcoöperatie op te richten;
- 7) een inwoner die gebruik maakt van een individuele voorziening of een uitkering van de gemeente heeft (client).

Cliëntenraad Participatiewet

Verslag vergadering 19 februari 2024

Aanwezig: A. Rovers (voorzitter), P. Biemans, E. van Bokhoven, F. van den Eijnde, J. de Haas, J. Swinkels, E. Penninx, J. de Haas en R. van Kessel (secretaris, verslag) en, van de gemeente: M. Slaets-Sonneveldt (wethouder, bij agendapunt 2.4) en L. Heesakkers.

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering. Agenda: akkoord

2 Participatiewet

2.1 Ervaringen leden Cliëntenraad

--

2.2 Verlengde inkomensvrijlating bij deeltijdarbeid en inzet loonkostensubsidie

Vanuit de Cliëntenraad komt de volgende opmerking: vreemd dat het dagelijks bestuur hier dan een besluit over moet nemen. Reactie: daar ligt de verantwoordelijkheid.

De Cliëntenraad neemt kennis van het stuk en gaat akkoord met de inhoud.

2.3 Handhavingsbeleid Senzer

De Cliëntenraad neemt kennis van het stuk en vraagt aan zijn leden in de Regionale Cliëntenraad om de eerdere opmerkingen nog een keer in te brengen.

2.4 Gesprek met de wethouder

Minimabeleid (wat ging wel en niet goed)

De wethouder: in de laatste jaren behoorlijk wat stappen gezet, o.a. de inloop in de huiskamers. Het uitgebrachte boekje leidde tot veel vragen, ook een goede zaak. Natuurlijk geen 100% bereik, maar wel veel vorderingen gemaakt en mensen bereikt. Ook in het harmonisatiebeleid (regiogemeenten) zijn er stappen gezet. Conclusie wethouder: we hebben het goed in beeld gebracht. De gemeente heeft duidelijk gemaakt dat zij er is voor mensen met armoede, maar aandacht blijft belangrijk.

Vraag: is er ook uniform beleid bij de 120%? Reactie wethouder: ja en de gemeente kon goed uitleggen waarom.

Opmerking: het schuldgevoel, de schaamte blijft. Reactie wethouder: klopt, dus blijven doorgaan.

Nieuwe Adviesraad Sociaal Domein

De wethouder wil echt de Cliëntenraad en de Adviesraad bij elkaar voegen (vanaf de nieuwe raadsperiode), zodat ook deze integraal kunnen werken. Maar daaronder mogen natuurlijk werkgroepen bestaan.

Opmerkingen:

- De nieuwe raad zal dan professioneler moeten zijn en politiek onafhankelijk. Reactie wethouder: de vragen die er nu liggen, blijven hetzelfde, maar komen dan op één plek bij elkaar. Het aantal leden: daar moeten we volgend jaar samen nog eens goed naar te kijken.
- De ontwikkeling gaat richting participatierecht.

De Cliëntenraad wijst verder op de in de agenda genoemde adviezen van de Regionale Cliëntenraad.

Reactie wethouder: deze zijn in bespreking en er komt een (gezamenlijk) voorstel.

- Advies gratis openbaar vervoer: ligt bij de regiogemeenten, maar die hebben het nog niet besproken.
- Vrijwilligersvergoeding ervaringsdeskundige vrijwilligers: de gemeente neemt hierover nog contact op met de LEV-groep en informeert de Cliëntenraad hierover.

Na het vertrek van de wethouder praat de Cliëntenraad over het lokale beleidsplan schuldhulpverlening.

De gemeente stuurde dit stuk te laat op voor een normaal adviestraject.

Opmerkingen vanuit de Cliëntenraad:

- Veel bijvoeglijke naamwoorden in dit stuk ('veel', 'weinig'), wat het te weinig concreet maakt.
- Vreemd dat het zo moeilijk is om de cijfers volledig te krijgen.
- Het is niet duidelijk wat de vervolgstappen zijn.

De secretaris stelt een conceptadvies op en stuurt dat – deze keer – naar alle leden voordat het uitgaat.

2.5 Voortgang

- Uitvoeringsagenda beleidsplan sociaal domein: loopt.
- Met de wethouder op de koffie: geen nieuwe gesprekken. L. Heesakkers gaat na wat de voortgang is.

3 Mededelingen

Verbeterslag Regionale Cliëntenraad: de voorzitter vindt de notitie nogal praktisch ingestoken, zonder aandacht voor het toekomstperspectief. De raad zou daarom moeten kijken naar iets beters, iets nieuws. Bijvoorbeeld: participatierecht, die kant zou de raad volgens hem in moeten. In Laarbeek gaat het goed. De Cliëntenraad neemt verder met instemming kennis van de stukken; het stuk over het zwembad heeft weinig raakvlakken met het taakgebied van de Cliëntenraad.

4 Verslag

De Cliëntenraad stelt het verslag vast van zijn vergadering van 15 januari 2024.

Naar aanleiding van het verslag: oproep aan de leden om zich aan te melden voor het burgerpanel.

5 Komende vergaderingen

--

6 Rondvraag, evaluatie en sluiting

Rondvraag: mensen met een laag inkomen leven vaak ongezonder. Is ook te zien bij de Super Sociaal.

De voorzitter sluit de vergadering.